

Jaarstukken 2015

Voorlopige jaarrekening vastgesteld door het dagelijks bestuur op 8 april 2016

Inhoud

INLEIDING

I. JAARVERSLAG

4

1. Programmaverantwoording

5

1.1 Directieverslag

1.2 Bestuurlijke ontwikkelingen

1.3 Het beheer van de Omgevingsdienst

1.4 Wat heeft het gekost?

2. Paragrafen

34

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

2.3 Financiering

2.4 Bedrijfsvoering

II JAARREKENING 2015

46

1. Balans per 31/12/2015

47

1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015

1.3 Niet uit de balans blijvende rechten en financiële verplichtingen

2. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

62

3. Single Information Single Audit (SISA)

65

4. Wet normering topinkomens (Wnt)

68

5. Rechtmatigheid

70

5.1 Kaders

5.2 Beheersmaatregelen rechtmatigheid

5.3 Begrotingsrechtmatigheid

5.4 Interim controle accountant

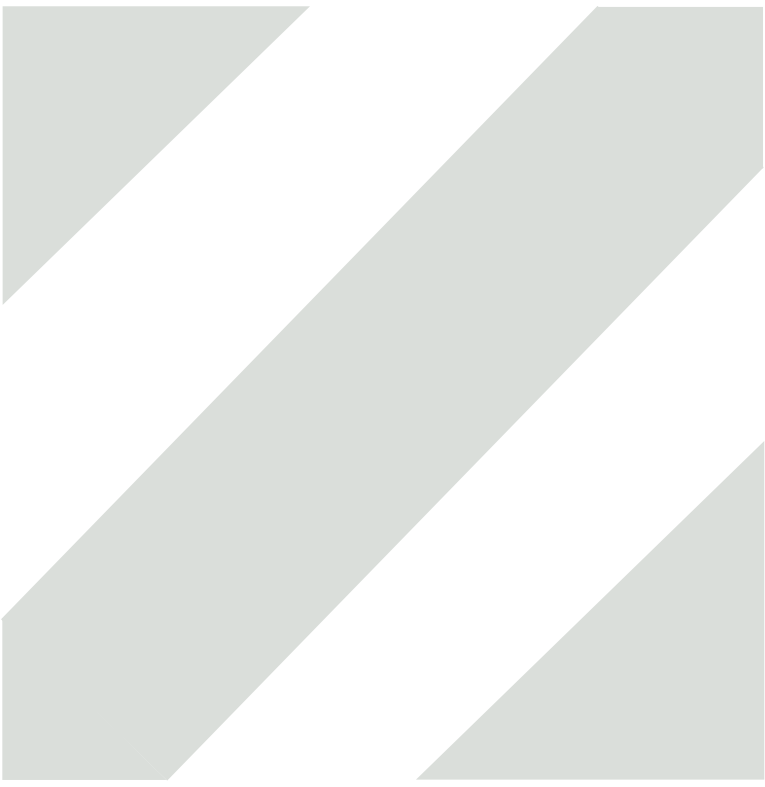
BIJLAGE: INFORMATIE VOOR VERBONDEN PARTIJEN

74

VASTSTELLINGSBESLUIT

75

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2015 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Hiermee doen wij verslag over de uitvoering van de begroting 2015. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde resultaten, zowel beheersmatig als financieel. Inhoudelijk wordt separaat gerapporteerd naar elk van de opdrachtgevers als verantwoording van de uitvoering van de jaarprogramma's over 2015.

In de begroting 2015 hebben wij speerpunten en prestatie-indicatoren geformuleerd. In het jaarverslag sluiten wij hierop aan en gaan we in op de resultaten.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). Het jaarverslag bevat de programmaverantwoording (wat willen we, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost) en de verplichte paragrafen. De jaarrekening bevat de balans, programmarekening en de SISA verantwoording over de subsidiebijdragen van het Rijk en provincie.

I. Jaarverslag

1. Programmaverantwoording

Voorwoord van de voorzitter

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH) heeft zijn vijfde jaar goed afgesloten. Het afgelopen jaar is er hard gewerkt aan het verder verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening, de producten en het optimaliseren van processen. De dienst voldoet aan de landelijke kwaliteitseisen voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) en de inhoudelijke en financiële doelen zijn ook dit jaar weer gehaald. De dienst slaagt er steeds beter in de centrale thema's veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid handen en voeten te geven.

Enkele highlights; om maximale transparantie te creëren en inwoners goed en makkelijk te informeren worden vanaf 1 december 2015 op de website van OZH zowel de provinciale als de gemeentelijke milieuvergunningen, handavingsbesluiten, rechterlijke uitspraken en informatie over klachten en incidenten gepubliceerd. Na Dordrecht, Alblasserdam en Leerdam heeft ook de gemeente Giessenlanden in 2015 besloten haar bouwtaken door OZH uit te laten voeren. Dat past mooi bij de ambitie van de dienst om het takenpakket verder uit te breiden. Met het oog op de private kwaliteitsborging in de bouw biedt verdere samenwerking mogelijkheden om beter op de toekomst voorbereid te zijn.

Naast de uitvoering van vele reguliere werkzaamheden waren er in 2015 ook verschillende dossiers die bestuurlijk aandacht vroegen. Onder andere de Rivierendriesprong, het Energiehuis, Chemours (DuPont) en Nedstaal, maar ook verschillende kleinere handavingszaken. In samenwerking werden eveneens andersoortige zaken opgepakt. Bijvoorbeeld door gezamenlijk met de veiligheidsregio te adviseren rondom de crisis- en noodopvang van vluchtelingen. Ook de realisatie van het E-noses netwerk is het vermelden waard. Het netwerk levert een bijdrage aan de veiligheid en gezondheid van inwoners in Zuidwest Nederland. Geuroverlast kan worden voorkomen. Veroorzakers van hinderlijke, gevaarlijke of ongezonde emissies in de lucht kunnen makkelijker worden opgespoord en bij incidenten kan sneller worden ingegrepen.

Gedurende het jaar is hard gewerkt aan de voorbereiding van de verhuizing van de organisatie naar de nieuwe locatie in het centrum van Dordrecht. Een ander gebouw met open werkruimtes, zorgt voor meer flexibiliteit, meer interactie en meer mobiliteit van medewerkers. Deze andere manier van werken is nodig om als organisatie door te ontwikkelen, te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en nog meer te kunnen sturen op effecten en resultaten.

Transparantie en actieve communicatie vanuit de dienst helpt onze opdrachtgevers om burgers en ondernemers zo goed mogelijk te informeren over de bijdrage die OZH levert aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.

mr. R.A. Janssen,
Voorzitter Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

1.1 Directieverslag

Veiligheid

OZHZ draagt bij aan een veilige regio door het verlenen van vergunningen en het houden van toezichtacties. Hiermee worden de risico's op fysiek letsel bij calamiteiten verminderd. OZHZ doet dat door het inschatten van risico's om incidenten te voorkomen, effecten ervan te beperken of bij onveilige situaties bij een bedrijf handhavend op te treden.

Voor een veilige opslag en verwerking van gevaarlijke stoffen controleert OZHZ bij bedrijven of dat volgens de wet gebeurt. Ook milieu, bouw- en brandveiligheid krijgen aandacht, vooral bij bedrijven of gebouwen die een publieksfunctie hebben. Om een veilige situatie te realiseren treedt OZHZ in overleg, geeft waarschuwingen of treedt direct op. OZHZ kan een bedrijf bijvoorbeeld tijdelijk sluiten, een dwangsom opleggen of een proces-verbaal opmaken.

Samenwerking met andere diensten binnen en buiten de regio zorgt voor goed afgestemde vergunningen en toezichtacties, zodat veiligheid rond bedrijven is geborgd. Bij incidenten biedt de dienst ondersteuning aan brandweer en politie. Ook adviseert OZHZ de gemeenten en provincie bij ruimtelijke plannen en ontwikkelingen over de veiligheid rond vervoersstromen en bedrijven.

Belangrijke projecten rond het thema Veiligheid hadden betrekking op databeheer, het opstellen van een communicatiestrategie gericht op omwonenden van risicovolle bedrijven, de verplichte voorbereiding voor BRZO-bedrijven op natuurrampen, zoals overstromingen, de toepassing van hitte werende bekleding op LPG-tankwagens die tankstations bevoorraden, een nieuwe indeling BRZO-plichtige bedrijven, ondersteuning van gemeenten bij het opstellen van structuurvisies externe veiligheid en RO-processen. Hieronder lichten we er twee uit.

Waterveiligheid

Brzo-bedrijven, bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) zijn vanaf medio 2015 verplicht om zich voor te bereiden op natuurrampen zoals overstromingen. OZHZ heeft meegewerkt aan een handvat voor bedrijven om te voldoen aan deze nieuwe verplichting, specifiek met betrekking tot overstromingsrisico's. Voor de Brzo-bedrijven die in een overstromingsgevoelig gebied liggen is een factsheet ontwikkeld waarmee ze worden geïnformeerd over de nieuwe verplichting. Om in beeld te krijgen of bedrijven zich voldoende voorbereiden zijn in 2015 ook enkele bedrijven bezocht. Vastgesteld is dat deze voorbereiding nog verregaand kan worden verbeterd. In 2016 worden in dit kader alle Brzo-bedrijven bezocht.

Hitte werende bekleding LPG-tankwagens

De rijksoverheid heeft in het verleden met de LPG-sector afspraken gemaakt over de invoering van veiligheidsmaatregelen rond LPG-tankstations. De invoering van deze maatregelen vermindert de externe veiligheidsrisico's bij de overslag van een LPG-tankauto naar een LPG-opslagtank. Het gaat daarbij onder meer over het aanbrengen van hitte werende coating op LPG-tankauto's die tankstations bevoorraden. Het aanbrengen van een hitte werende coating levert de brandweer meer tijd op voor ontruimingsmaatregelen en brandweerinzet, waardoor zij meer mogelijkheden heeft om een warme Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion (BLEVE) te voorkomen.

In het ontwerpbesluit LPG-tankstations wordt verwezen naar de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). In de regeling worden veiligheidsafstanden verkleind door tankwagens die LPG afleveren te voorzien van hitte werende bekleding. Het Besluit LPG tankstations werd echter niet van kracht, aangezien een verwijzing naar Europese regelgeving niet mogelijk was. De koppeling met het Revi en daarmee naar de hitte werende bekleding verviel daardoor.

De geldende vergunningen konden niet door de overheid zelf worden gewijzigd onder verwijzing naar Europese regelgeving, zodat naar een andere oplossing werd gezocht.

Het probleem is nu juridisch opgelost door de vergunninghouder zelf in een aanvraag aan te laten geven dat LPG-tankauto's voorzien moeten zijn van hitte werende bekleding. Feitelijk was reeds sprake van een veilige situatie, aangezien de bedrijven al gebruikmaken van deze tankwagens. Voor 5 LPG inrichtingen zijn beschikkingen afgegeven. Voor een 6e inrichting is de afstand van het LPG reservoir tot een kwetsbaar object (gebouw) nog te kort. Hiervoor wordt met de gemeente overleg gevoerd om te komen tot een oplossing.

Gezondheid

OZHZ draagt bij aan een gezonde omgeving. Via vergunningen zorgt OZHZ dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk schadelijke effecten hebben op de gezondheid van omwonenden of het milieu. OZHZ doet dat door in een vergunning vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Bij het reinigen van vervuilde bodem adviseert OZHZ hoe dat zo goed mogelijk en zonder risico's voor de gezondheid kan. De verbetering van de luchtkwaliteit is een speerpunt waarbij gemeenten zich laten ondersteunen door OZHZ.

Belangrijke projecten rond het thema Gezondheid hadden betrekking op een inventarisatie van gegevens over luchtemissies door bedrijven, kennisdeling over asbest, de realisatie van het E-noses netwerk, het tegengaan van emissies van tankschepen, onderzoek naar overlast door houtstook en samenwerking met de dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ voor afgestemde advisering naar gemeenten. Eind 2015 ontstond er een maatschappelijke discussie over de in het verleden door DuPont gebruikte stof PFOA. Hieronder lichten wij deze discussie en twee projecten vanuit het thema Gezondheid nader toe.

Historische emissies stof PFOA

Bij de fabricage van Teflon door DuPont (tegenwoordig Chemours) in Dordrecht is in het verleden de stof PFOA (perfluorooctaanzuur) gebruikt. Eind 2015 werden vragen gesteld en zorgen geuit over de mogelijke gevolgen van deze stof voor de omgeving. De betrokken overheden hebben de vragen en zorgen zeer serieus genomen en direct alle beschikbare informatie verzameld en geanalyseerd.

Verschillende overheden zijn bevoegd gezag voor Chemours. De provincie Zuid-Holland voor de milieuvergunning en het toezicht daarop, de gemeente Dordrecht voor de sanering van de bodemverontreiniging. Deze wettelijke taken van de provincie en de gemeente worden vanaf 2011 door OZHZ uitgevoerd. Voor lozingen op het riool (indirecte lozingen) was tot 2010 het waterschap Hollandse Delta bevoegd gezag. Vanaf 2010 is de taak overgedragen aan de provincie. Het afvalwater werd via de afwaterzuivering geloosd op de Merwede. Rijkswaterstaat is voor deze (directe) lozing bevoegd gezag. De Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid is bevoegd gezag voor de veiligheid van werknemers.

Op landelijk niveau worden door de rijksoverheid richtlijnen voor emissie van PFOA vastgesteld. De emissievoorschriften die in de vergunning waren opgenomen voldeden en voldoen aan de landelijke richtlijnen. OZHZ heeft informatie verzameld over de eisen in de milieuvergunning, de emissies van PFOA naar de lucht en naar het riool. Deze gegevens zijn overgedragen aan het ministerie van Infrastructuur & Milieu. De staatsecretaris heeft het RIVM gevraagd onderzoek te doen naar de concentraties PFOA in de lucht en het water om op basis daarvan een inschatting te maken van eventuele gezondheidseffecten. Resultaten van het onderzoek worden in het voorjaar van 2016 verwacht.

E-noses netwerk

In de regio Zuid-Holland-Zuid zijn in 2015, met financiering van Rijk, Provincie en OZHZ, tientallen elektronische neuzen geplaatst. Hiermee is een logische verbinding tussen de bestaande E-noses-netwerken in Brabant en het Rijnmondgebied ontstaan en is de effectiviteit van het gehele netwerk vergroot.

Een elektronische neus is een relatief eenvoudig instrument dat veranderingen in de luchtkwaliteit signaleert en registreert. Het instrument is klein en wordt op vaste plekken geplaatst. Door meerdere e-noses in een gebied op een slimme manier te positioneren is de werking ervan het meest effectief. E-noses leveren een bijdrage aan de veiligheid en gezondheid van inwoners in Zuidwest Nederland omdat veroorzakers van hinderlijke, gevaarlijke of ongezonde stoffen in de lucht makkelijker kunnen worden opgespoord en bij incidenten sneller kan worden ingegrepen. Ook ontstaat door de inzet van e-noses een beter beeld van geurbronnen in de omgeving.

Op 21 september 2015 heeft prinses Laurentien van Oranje het netwerk officieel geopend. Dit werd gecombineerd met een symposium, georganiseerd door het Havenbedrijf Rotterdam, Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant en OZHZ, om diverse overheidsorganisaties en bedrijven binnen en buiten de vier regio's te informeren over de effectieve inzet van e-noses.

Ontgassen tankschepen

In samenwerking met onder meer DCMR, Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant en het ministerie van I&M heeft OZHZ in 2015 gewerkt aan verminderen van emissies als gevolg van het ontgassen van tankschepen. De gezamenlijke inspanningen hebben geleid tot een verbod per 1 januari 2015 op het ontgassen van het kankerverwekkende benzeen in Zuid-Holland en Noord-Brabant. Per 1 januari 2016 is het ook verboden om producten waar benzeen in zit te ontgassen.

Voor het toezicht en de handhaving van dit verbod wordt samengewerkt tussen het Havenbedrijf Rotterdam, de Zeehavenpolitie, de Landelijke eenheid van de politie, Omgevingsdiensten en Rijkswaterstaat. Een belangrijk deel van de geplaatste E-noses in Zuid-Holland Zuid is erop gericht ontgassing te detecteren.

Duurzaamheid

OZHZ draagt bij aan een duurzame regio, door te adviseren over een bewuster (her)gebruik van energie en grondstoffen om schade aan het milieu te voorkomen. Het makkelijker hergebruiken van afgegraven grond met behulp van een digitale kaart, is daarvan een praktisch voorbeeld. Ook adviseert OZHZ over energie- besparing aan bepaalde bedrijfstakken zoals zorginstellingen en scholen. OZHZ denkt met gemeenten mee over een duurzame inrichting van de ondergrond en omgeving. Hierbij wordt gestreefd naar een goede balans tussen omgevingskwaliteit en ruimte voor economische ontwikkelingen.

Belangrijke projecten rond het thema Duurzaamheid hadden betrekking op het ondersteunen van gemeenten bij het opstellen van ondergrondvisies, het coördineren van grondstromen, toezicht op energiebesparing bij bedrijven, onderzoek naar mogelijkheden voor het sluiten van grondstoffenkringloop (cradle-to-cradle) en uitvoering van de subsidieregeling energiebesparing en duurzame energieopwekking bij particuliere koopwoningen in de regio Zuid-Holland Zuid. Hieronder lichten we twee projecten toe.

Ondergrondvisies

Op basis van expertise op het gebied van bodem heeft OZHZ de afgelopen jaren met gemeenten en provincie gewerkt aan bewustwording over de ondergrond, het op orde brengen van informatie en het inzichtelijk maken van ondergrondkansen. Doel is om de ondergrond een volwaardige plek te geven bij de planvorming en de gebiedsontwikkeling. In 2015 heeft dit proces geleid tot drie inspiratieboeken. In de regio zijn presentaties gegeven over de boeken en de kansen die de ondergrond biedt voor maatschappelijke opgaven in de regio. Ook in 2016 zal OZHZ gemeenten ondersteunen bij het door ontwikkelen van de inspiratieboeken in ruimtelijk beleid en concrete projecten.

Grondstromen

Door coördinatie van verschillende grondstromen in de regio zijn goede matches te maken tussen verschillende projecten. De eerder ontwikkelde bodemkwaliteitskaart helpt om het grondverzet in de regio beter op elkaar af te stemmen. Vanuit het thema Duurzaamheid is in 2015 gestart met het opzetten van een netwerk door een grondstromenmakelaar van OZHZ. In 2016 wordt dit project voortgezet. Gemeentelijke projectleiders zullen beter bekend worden gemaakt met de mogelijkheden om tijdig grond te kunnen verzetten in de regio en op deze wijze geld te besparen.

Leefbaarheid

OZHZ draagt bij aan een leefbare regio door in de woonomgeving overlast die bewoners een gevoel van onbehagen geeft, te signaleren en aan te pakken. OZHZ doet dat door toezicht te houden op bedrijven en door klachten van inwoners over milieuoverlast af te handelen. Ook begeleidt OZHZ de zogenaamde 'gevelsanering' van woningen in de nabijheid van drukke verkeersaders om geluidsoverlast te beperken. Daarnaast ondersteunt OZHZ alle gemeenten met toezicht en handhaving bij horeca-inrichtingen. Specifiek voor Dordrecht zorgt OZHZ met de aanpak van illegale kamerverhuur voor vermindering van hinder in bepaalde wijken. De bescherming van natuurgebieden (de groene handhaving) is een speciale taak die OZHZ uitvoert voor de hele provincie.

Natuur in Zuid-Holland

OZHZ heeft een belangrijke rol bij de bescherming van de groene ruimte in de provincie, in het bijzonder de 23 Natura 2000-gebieden die Zuid-Holland rijk is. OZHZ ziet toe op een goede naleving van de groenwetten en -regels door burgers, bedrijven en andere organisaties. Bij overtredingen wordt actie ondernomen. Door middel van voorlichting wordt voorzichtig gebruik van kwetsbare natuurgebieden gestimuleerd. Zo handhaaft OZHZ alle 'groene' wetten die in de provincie gelden.

Burgers en ondernemers kunnen bij OZHZ terecht voor informatie over vergunningen en vrijstellingen voor ruimtelijke veranderingen en advies bij het aanvragen daarvan. OZHZ geeft ook actief informatie via de website www.natuurzuidholland.nl of via bijeenkomsten zoals bijvoorbeeld de PAS-informatiedagen. Voor toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van onder andere landbouw en industrie is kennis van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) een absolute voorwaarde. Tijdens de PAS-informatiedagen in mei 2015 lichtte OZHZ toe wat het belang is van de PAS voor de natuur en de handhaving. In vier plenaire sessies gericht op agrariërs, adviseurs, overheden en industrie kwamen verschillende voorbeelden aan bod. Een team van deskundigen was aanwezig om in een interactieve sessie alle vragen te beantwoorden.

Klachten en meldingen

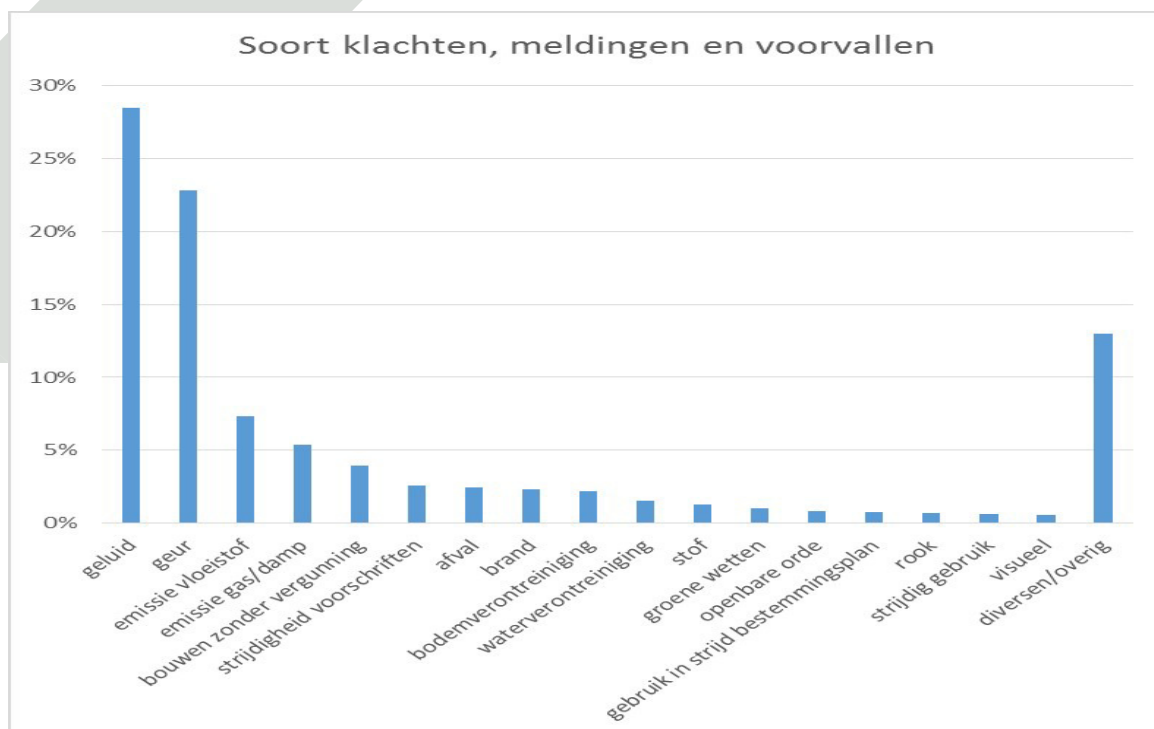
Inwoners van de regio melden milieuoverlast die veroorzaakt wordt door bedrijven via de Milieutelefoon aan OZHZ. De Milieutelefoon is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar. Voor minder spoedeisende klachten is een digitaal klachtenformulier beschikbaar via www.ozhz.nl. Bij milieuoverlast kan het gaan om stank-, stof-, geluidsoverlast of bodemverontreiniging. Maar ook als er een onveilige situatie bij bedrijven wordt gesignaleerd, kan dat via de milieutelefoon worden gemeld. OZHZ-inspecteurs zijn 24 uur per dag op pad om de situatie ter plaatse te bekijken. Achteraf laten zij de melders weten wat er met hun klacht is gedaan. In 2015 waren er in totaal 2.406 klachten en meldingen. Hieronder een overzicht van de verdeling over verschillende categorieën en gemeenten.

Financieel

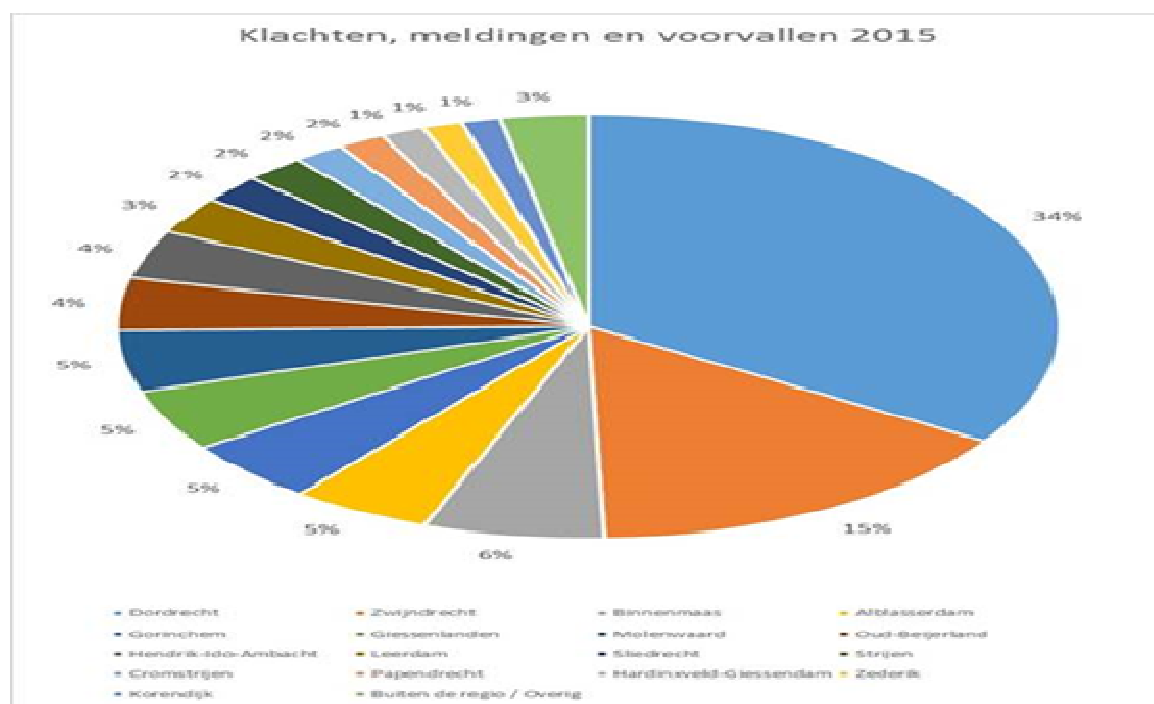
Financieel heeft OZHZ een goed jaar achter de rug. De jaarrekening 2015 sluit met een positief saldo van € 572.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede begrotingswijziging is er sprake van een voordeel van € 308.000. Het resultaat heeft voor een belangrijk deel betrekking op een gestegen omzet, een

lager ziekteverzuim dan begroot, achterblijvende bestedingen bij de overgang van Bouw- en Woningtoezichttaken (BWT) en lagere huisvestingslasten. Het weerstandsvermogen is daardoor op het vereiste niveau.

Figuur 1 Soort klachten, meldingen voorvallen 2015

Figuur 2 Soort klachten, meldingen voorvallen 2015 per opdrachtgever

1.2 Bestuurlijke ontwikkelingen

Regionale uitvoeringsdiensten

In Nederland is sinds 1 januari 2014 een lands dekkend stelsel van regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) oftewel omgevingsdiensten gerealiseerd. In september 2014 verscheen het rapport van de Commissie Wolfsen getiteld 'VTH: Vertrouwen, Tempo en Helderheid. Aanbevelingen voor de volgende fase in de ontwikkeling van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving'. Dit betreft een onderzoek op verzoek van de VNG naar het functioneren van de RUD's. Daarnaast verscheen eind 2014 de provinciale 'Evaluatie Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten', een onderzoek (halfweg evaluatie) naar de kwaliteit en efficiency van de provinciale taakuitvoering door de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Beide evaluaties bieden goede aanknopingspunten om de dienstverlening van OZHZ nog verder te verbeteren, de samenwerking tussen de omgevingsdiensten waar nodig te versterken en nieuwe taken op het gebied van bouwen, wonen, brandveiligheid en Apv voor de gemeenten te gaan uitvoeren. Als belangrijk uitvloeisel van het landelijke onderzoek is het bevoegde gezag voor de gemeentelijke Brzo-bedrijven met ingang van 1 januari 2016 overgegaan naar de provincies.

In vervolg op genoemde rapporten is in het AB van 26 november 2015 ook gesproken over het landelijke rapport 'Evaluatie van het vernieuwde VTH-stelsel, waaronder het stelsel van omgevingsdiensten' van juli 2015, de reactie van de staatssecretaris daarop van 27 augustus 2015 en de door de provincie geformuleerde acties in vervolg op de eigen evaluatie van de vorming van de omgevingsdiensten. De conclusie in het landelijke onderzoek was onder andere dat het stelsel zich in relatief korte tijd aantoonbaar positief heeft ontwikkeld. Dit heeft een impuls gegeven aan het verbeteren van de uitvoering van VTH-taken, de afstemming tussen handhavingspartners, de gouvernance en terugdringen van bestuurlijke drukte en het creëren van een gelijk speelveld. Het stelsel toont ontwikkelkracht in het oplossen van problemen die zich voordoen en heeft potentie om zich verder te ontwikkelen. OZHZ kan zich in de conclusies van het rapport herkennen, waaronder ook de aanbeveling om de omgevingsdiensten te betrekken bij de vormgeving van de Omgevingswet, waarbij in het AB is aangegeven dat het ook zaak is dat de omgevingsdiensten in Zuid-Holland voorop blijven lopen. Waar de onderzoekers aanbevelen een aantal centrale impulsen te geven aan het proces is echter in de vergadering gewezen op de belangrijke rol van het AB bij het realiseren van regionale uniformiteit en eenduidigheid (met als voorbeelden de uniforme mandatering, het Regionaal UitvoeringsNiveau en de beleidsregel over de communicatie van wettelijke taken, welke documenten na tussenkomst van het AB door de colleges van de deelnemers zijn vastgesteld). Ook het kennelijke knelpunt dat verbreding naar de Wabo-taken een efficiënte en effectieve taakuitvoering ingewikkeld zou maken wordt door OZHZ niet herkend. De uitvoering van Wabo-taken bevordert juist een integrale benadering van de problematiek en draagt bij aan verdere verhoging van efficiency voor bedrijf en bestuur.

Bestuursstructuur

Vanaf 1 januari 2015 biedt de gewijzigde Wgr de mogelijkheid dat het bestuur van de gemeenschappelijke regeling een eigen publicatieblad (het 'GR-blad') instelt voor de publicatie van besluiten van de gemeenschappelijke regeling. Het GR-blad is vergelijkbaar met het gemeenteblad of provinciaal blad. Naast algemeen verbindende voorschriften kunnen ook andere besluiten van algemene strekking, mededelingen en kennisgevingen van de gemeenschappelijke regeling in het GR-blad worden gepubliceerd, mits daaraan een verordening van het algemeen bestuur ten grondslag ligt. Het AB stelde deze verordening op 11 maart 2015 vast. Sindsdien worden de besluiten, mededelingen en kennisgevingen van de bestuursorganen en de directeur van OZHZ bekendgemaakt in het GR-blad.

Op 9 juni 2015 besloot het AB de heer mr. R.A. Janssen aan te wijzen als voorzitter van OZHZ. Deze aanwijzing geschiedde, conform de gemeenschappelijke regeling, op bindende voordracht van gedeputeerde staten van Zuid-Holland.

In het AB van 10 juli 2015 is het voorstel tot derde wijziging van de gemeenschappelijke regeling van OZHZ geaccordeerd. Dit voorstel was vooral ingegeven vanwege de wijziging van de Wgr per 1 januari 2015. Voorts bevatte het wijzigingsvoorstel enige juridische en redactionele verbeteringen. De voornaamste wijzigingen van de Wgr zien op versterking van de invloed van de raden en provinciale staten op de begroting en de jaarrekening, versterking van de positie van het AB en verankering van het intergemeentelijk bestuursmodel van voor de dualisering in de Wgr. Redactioneel gezien is er bovendien naar gestreefd de gemeenschappelijke regeling compacter te maken en zoveel mogelijk de letterlijk uit de Wgr overgenomen bepalingen te schrappen. Naast compactheid is het echter van belang dat de gemeenschappelijke regeling een evenwichtig en overzichtelijk geheel aan alle gangbare onderwerpen bevat. Om deze reden is ervoor gekozen om in de gemeenschappelijke regeling, waar van belang, wel verwijzingen op te nemen naar het van toepassing zijnde artikel in de Wgr. Het voorstel tot derde wijziging is vervolgens bij de gemeenten en provincie in procedure gebracht waarna de gewijzigde gemeenschappelijke regeling uiteindelijk op 25 december 2015 in werking getreden.

Een ontwikkeling die zijdelings met de bestuursstructuur te maken heeft en in de loop van 2015 steeds concreter is geworden betreft de voorgenomen fusie van Leerdam en Zederik met Vianen. Fusies van gemeenten in de regio hoeven normaliter geen consequenties te hebben voor een gemeenschappelijke regeling, maar dat is anders indien een voorgenomen fusie ook tot een provinciegrenscorrectie kan leiden. Zo'n situatie is thans aan de hand. Indien de nieuwe gemeente in de provincie Utrecht komt te liggen zal de nieuwe gemeente ook uit de gemeenschappelijke regeling van OZHZ dienen te treden.

In de gemeenschappelijke regeling is de bepaling opgenomen dat, bij uittreding van een deelnemer, het AB de financiële en organisatorische gevolgen van de uittreding regelt en de verschuldigde schadeloosstelling vaststelt. De verschuldigde schadeloosstelling bedraagt ten minste drie maal de jaaromzet van de betreffende deelnemer in het jaar waarin het besluit tot uittreding door de deelnemer wordt genomen. In bijzondere omstandigheden kan het AB een andere schadeloosstelling vaststellen. Deze bepaling is opgenomen om de 'achterblijvende' deelnemers in de gemeenschappelijke regeling niet met achterblijvende kosten te confronteren. OZHZ heeft de gemeenten Leerdam en Zederik hierop in oktober 2015 met een brief attent gemaakt, waarbij tevens is opgemerkt dat OZHZ het zou betreuren indien de goede samenwerking met de betrokken gemeenten zou eindigen. Uitgangspunt nu is, vanuit de bekende adviezen over dit onderwerp, dat het uiteindelijk het AB is dat hierover het besluit neemt. De Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) stelt de bepalingen uit de gemeenschappelijke regeling namelijk niet buiten werking. Mocht het daadwerkelijk tot uittreden komen dan zal OZHZ bovengenoemde bepaling als vertrekpunt hanteren in de bestuurlijke discussie. Het continueren van de dienstverlening over de provinciegrenzen heen, is in beginsel niet mogelijk; de wet schrijft voor dat het werkgebied van de omgevingsdienst moet overeenkomen met dat van de veiligheidsregio.

Uitgangspunt is wel dat schade zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Niet door vooruitlopend op de daadwerkelijke fusie al de dienstverlening te verminderen (hetgeen niet mogelijk is om praktische en inhoudelijke redenen alsmede vanwege de geldende financiële afspraken binnen de gemeenschappelijke regeling), maar bijvoorbeeld door goed na / mee te denken over de overgang van personeel naar hetzij de nieuwe fusiegemeente, hetzij de twee betrokken Utrechtse omgevingsdiensten.

De provinciegrenscorrectie zal voorts ook consequenties hebben voor de uitvoering van provinciale taken in het gebied. Ook dat vermindert immers (vanzelfsprekend het meest bij OZHZ, maar in mindere mate ook bij de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten waar provinciale taken geconcentreerd zijn belegd). Daarbij is echter

geen sprake van uittreding, maar van vermindering van het beschikbare provinciale budget. Ook daarvoor gelden de afspraken uit de bijdrageverordening van OZHZ.

OZHZ zal in 2016 de mogelijke consequenties van deze fusie en eventuele uittreding van de betrokken gemeenten verder in beeld brengen en, net als in 2015, daarover rapporteren in het DB en AB.

Transparantie en communicatie

In het verlengde van de ontwikkelingen bij de Brzo- en RIE4-bedrijven is in het AB van gedachten gewisseld over de wens om de landelijke handhavingstrategie breed toe te passen voor de taken die OZHZ voor de gemeenten en provincie uitvoert. Op verzoek van het AB is daarom aan de gemeenten gevraagd de landelijke handhavingstrategie als beleidsregel vast te stellen en met ingang van 1 december 2015 te gaan toepassen. Alle gemeenten hebben de strategie vervolgens vastgesteld. Parallel daaraan is binnen OZHZ een traject doorlopen om de strategie op de juiste wijze te gaan toepassen met ingang van 1 december 2015. Voor wat betreft de provinciale taken werd reeds gewerkt conform de Nota VTH, waarin het gedachtegoed van de landelijke handhavingstrategie al was opgenomen.

Daarnaast stelde het AB op 10 juli 2015 de (model) 'Beleidsregel tot vaststelling van regels omtrent het openbaar maken van vergunningen, handhavingsbesluiten, rechterlijke uitspraken en informatie over klachten en incidenten' vast. In de periode tot 1 december 2015 hebben de colleges van de gemeenten deze beleidsregel bovendien vastgesteld als hun eigen beleid. Vaststelling van deze beleidsregel door de gemeenten zorgt ervoor dat voor alle bedrijven in Zuid-Holland Zuid, in navolging van de landelijke trajecten die eind 2014, begin 2015 al voor de Brzo- en RIE4-bedrijven zijn doorlopen, een gelijk speelveld ontstaat voor wat betreft het openbaar beschikbaar stellen (op internet) van de genoemde informatie. Voor provinciale bedrijven was dit reeds staand provinciaal beleid. De wijze waarop (het hoe) informatie wordt openbaar gemaakt is een zaak van OZHZ zelf. Gelet op de Wet openbaarheid van bestuur en de Wet bescherming persoonsgegevens, die in deze de juridische kaders geven, diende de beleidsregel derhalve ook door het AB als eigen beleid van OZHZ te worden vastgesteld. De reikwijdte van de beleidsregel is overigens in deze fase beperkt tot de uitvoering van de milieutaken.

In de Nota Uitvoering 2015 – 2018, vastgesteld door het AB op 11 maart 2015, is vastgelegd hoe OZHZ de aan hem toebedeelde taken uitvoert. Daarbij is van belang dat de inhoudelijke beleidskaders voor de VTH-taken door de colleges van de gemeenten en provincie worden vastgesteld. Enkele voorbeelden daarvan staan al genoemd in de bovenstaande tekst. De nota kondigt daarnaast een aantal ontwikkelingen aan waarvoor OZHZ zich de komende tijd gesteld ziet, zoals de nieuwe Omgevingswet, ontwikkelingen in de groene wet- en regelgeving en de private kwaliteitsborging in de bouw. In de context van de nota is in het AB ook aandacht besteed aan het 'preferred suppliership' van OZHZ voor wat betreft het leveren van milieuexpertise (veiligheid, geluid, luchtkwaliteit, bodem, enzovoort) in trajecten van ruimtelijke planvorming bij gemeenten. Het bestuur onderschreef de basisgedachte dat dergelijke expertise bij voorkeur bij OZHZ betrokken zou moeten worden, mede gezien de robuustheid van de organisatie in het licht van de VTH-kwaliteitseisen en het functioneren van OZHZ als 'uitgeplaatste dienst' van de participanten. De gemeenten gaan daar echter verschillend mee om. De voor OZHZ en gemeenten genoemde verbetermogelijkheden blijken vooral te zien op het leggen van een betere verbinding tussen de organisaties, zodat beter bekend is welke expertise OZHZ kan leveren en OZHZ als meedenkkraacht eerder wordt betrokken in relevante (RO) trajecten en projecten. Drempels en schotten om OZHZ in te schakelen worden daarmee zoveel mogelijk weggenomen.

Op initiatief van de Griffierskring Zuid-Holland Zuid is eind 2015 een traject gestart onder de noemer 'GRIP op GR-en'. Doel hiervan is het leggen van een steviger verbinding tussen de gemeenteraden en

gemeenschappelijke regelingen in de regio. Daarvoor is een denktank in het leven geroepen, bestaande uit raadsleden van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid. Een ambtelijke werkgroep vanuit de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen, waaronder OZHZ, ondersteunt de denktank. Achtergrond van dit initiatief is dat de gemeenteraden meer aan de voorkant in positie willen worden gebracht voor wat betreft de aansturing op de gemeenschappelijke regelingen. De per 1 januari 2015 doorgevoerde wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen inzake de planning- en controlcyclus van begroting en jaarrekening geven vooralsnog nog niet voldoende comfort.

OZHZ is actief betrokken in de ambtelijke werkgroep en draagt ideeën aan om de verbinding met de raden verder te verstevigen. Bestaande initiatieven, zoals de jaarlijkse toelichtingsronde aan de raadsleden over ontwerpbegroting en voorlopige jaarrekening, gezamenlijk met de Veiligheidsregio en de Dienst Gezondheid en Jeugd, dragen bij aan transparantie en worden dan ook gecontinueerd. Over aanvullende initiatieven wordt nagedacht. Op enig moment zou dit initiatief eventueel kunnen leiden tot nadere afspraken tussen de gemeenschappelijke regelingen en hun eigenaren, met name over de (wijze van) communicatie van onderwerpen en producten die de gemeenschappelijke regeling aangaan. OZHZ heeft overigens al in 2015 actie ondernomen om de website (www.ozhz.nl) te optimaliseren, waarbij ook de vindbaarheid van de AB-stukken en vastgestelde documenten zal worden verbeterd.

Ontwikkelingen in de taakuitvoering

In 2014 heeft OZHZ een traject doorlopen met als doel te gaan voldoen aan de landelijke (concept) VTH-kwaliteitseisen. Hierover is in de jaarstukken 2014 gerapporteerd. Conclusie was dat OZHZ aan de eisen voldoet, met de aantekening dat in een enkel geval de noodzakelijk geachte opleidingen niet binnen één jaar konden worden afgerond. Uit de startmeting in 2013 bleek OZHZ overigens al op een zeer groot aantal onderdelen te voldoen. Wel was toen sprake van een aantal ontwikkelpunten op het gebied van de 'procescriteria' en 'kritieke massa'. In het AB is besloten dat OZHZ het gerealiseerde kwaliteitsniveau vasthoudt in afwachting van de in verordeningen door provincie en gemeenten vast te leggen kwaliteitseisen.

Halverwege 2015 hebben IPO en VNG een modelverordening over de kwaliteit van de VTH-taken ontwikkeld en ter vaststelling aangeboden aan gemeenten en provincies. Belangrijk is dat de verordening uitgaat van een brede verantwoordelijkheid van gemeenten en provincies voor de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken. Dat wil zeggen dat wordt aangenomen dat alle taken van gemeenten en provincies op grond van de Wabo en de betrokken wetten, onderwerp van de verordening vormen. Het gaat dan om de taken, die gemeenten en provincies in eigen huis verrichten en om de taken die in opdracht van gemeenten en provincies door de omgevingsdiensten worden verricht. Behalve milieutaken betreft het dus ook uitdrukkelijk de zogenaamde "BRIKS-taken" (waarbij BRIKS staat voor bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen). Als vertrekpunt blijven de kwaliteitscriteria 2.1 gelden, ofwel de set van criteria waaraan de uitvoering door OZHZ al is getoetst en waarvoor, zoals gezegd, al een ontwikkeltraject in gang was gezet.

Na bespreking in het AB van 10 juli 2015 is aan de gemeenten een brief gezonden waarin werd verzocht om de verordening in elk geval vast te stellen voor de taken die OZHZ voor hen uitvoert. De verordeningen moeten voor 1 juli 2016 worden vastgesteld, derhalve vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Wet VTH. In 2015 heeft alleen de provincie de verordening vastgesteld. Van drie gemeenten is bekend dat zij eind 2015/ begin 2016 de ontwerpverordening voor zienswijze aan de provincie hebben aangeboden. Uit ambtelijke besprekingen blijkt voorts dat binnen de overige gemeenten nog discussie wordt gevoerd over onder andere de reikwijdte die men de verordening wil meegeven (alleen van toepassing op de taken die OZHZ uitvoert, of ook van toepassing laten zijn op de omgevingstaken die men in eigen huis uitvoert). Naar aanleiding van ontvangen berichten en bespreking daarvan in het AB van 9 maart 2016 is aan de gemeenten meegegeven de verordening in elk geval tekstueel te laten aansluiten bij de taken die OZHZ voor hen uitvoert.

Ook in 2015 is in het DB en AB diverse malen gesproken over de mogelijke impact van het wetsvoorstel inzake de private kwaliteitsborging in de bouw (PKB). Strekking van dit wetsvoorstel is dat de markt zelf de verantwoordelijkheid draagt voor de kwaliteitsborging in de bouw en dat de overheid de kaders stelt. Aan de hand van de memorie van toelichting heeft OZHZ al eerder becijferd dat circa 40% van het werk in de fase van de vergunningaanvraag zal verdwijnen, uitgaande van de toenmalige tekst van het wetsvoorstel. Per bevoegd gezag en afhankelijk van het beschikbare beleidskader kan dit percentage overigens sterk variëren. In 2014 werd geconstateerd dat dit onderwerp feitelijk alle ZHZ-gemeenten en de provincie Zuid-Holland aangaat. Op verzoek van het DB is daarom een eerste analyse uitgevoerd van de effecten van de PKB. De resultaten hiervan zijn in het DB en AB van november 2014 besproken. Gelet op deze (potentiële) effecten van PKB in het algemeen, en die op de taakuitvoering door OZHZ in het bijzonder, gaf het DB de directie van OZHZ vervolgens de opdracht de ontwikkelingen intensief te blijven volgen en de effecten op de taakuitvoering, inclusief de personele en financiële consequenties, steeds verder in beeld te brengen. Daar de invoering van de PKB ook effect heeft op de taakuitvoering door de gemeenten zelf, voor zover zij de bouwtaken niet bij OZHZ hebben ondergebracht, verzocht het DB de directie ook het voortouw te nemen om, samen met die gemeenten, de negatieve effecten van PKB in regionaal verband in beeld te brengen. Gemeenten kunnen vervolgens zelf besluiten of en hoe zij deze effecten (kunnen) minimaliseren, bijvoorbeeld door onderling samenwerkingsafspraken te maken en/of personele uitwisseling. OZHZ beschikt over de kennis en kunde om dit proces te faciliteren. Dit traject is in 2015 in gang gezet, waarbij het AB van 26 november 2015 erover is geïnformeerd dat de inventarisatie is uitgevoerd.

Met ingang van 1 oktober 2015 voert OZHZ ook de bwt-taken uit voor de gemeente Giessenlanden. Het is daarmee, naast Alblasterdam, Dordrecht, Leerdam en de provincie, de vijfde organisatie waarvoor OZHZ dat doet. De taakoverdracht vloeit voort uit het onderzoek van de gemeenten in de Alblasterwaard-Vijfheerenlanden naar de wijze waarop kan worden voldaan aan de landelijke VTH-kwaliteitscriteria voor de uitvoering van Wabo-taken. Daaruit kwam als voorkeursvariant een overdracht van de Wabo-taken naar OZHZ naar voren. In de daarop volgende businesscase van Giessenlanden is dat vervolgens samen met OZHZ uitgewerkt en heeft besluitvorming plaatsgevonden bij college, raad en DB van OZHZ.

In genoemde businesscase is rekening gehouden met de private kwaliteitsborging in de bouw (PKB). Het volume aan overkomende flexibele schil is ruim voldoende om de negatieve effecten van PKB in het meest pessimistische scenario op te vangen. Budgettair is de businesscase dekkend, zowel structureel als tijdens de aanlooperperiode (2016-2018). In de aanlooperperiode is sprake van een lump-sum budget. Omdat sprake is van een gelijktijdige opbouw (OZHZ) en afbouw (gemeente) van overhead, ontvangt de gemeente een tijdelijke korting op het opdrachtbudget. Afspraken van gelijke strekking zijn destijds gemaakt bij de overgang van bwt-taken van Alblasterdam en Leerdam. Overigens heeft die taakovergang het mede mogelijk gemaakt dat OZHZ de door de deelnemers gewenste bezuinigingen tot dusver kan opvangen binnen de eigen exploitatie. Met de nieuwe "bouw" gemeenten blijft immers de totale omzet op niveau. In de businesscase Giessenlanden is ook nadrukkelijk gelet op de VTH-kwaliteitseisen. Hiermee is uitvoering gegeven aan de eerder door het DB geformuleerde randvoorwaarden voor de overdracht van nieuwe taken.

In het AB van 26 november 2015 is ingestemd met het voorstel inzake de aanpak van leefbaarheids- en duurzaamheidsklachten zonder vermoedelijke veroorzaker. Daarbij kan worden gedacht aan klachten over geluid, trillingen, geur en stof van onbekende bronnen. Dit houdt in dat dergelijke klachten door de milieumeldkamer zullen worden gebundeld en pas vanaf drie vergelijkbare klachten in behandeling worden genomen. Door invoering van dit voorstel wordt de regie voor het doorgeven van klachten bij de milieumeldkamer van DCMR gelegd, hetgeen de werkbelasting voor de wachtdienstmedewerkers vermindert. In het DB van 4 november 2015 is daarbij aandacht gevraagd voor de goede terugkoppeling en communicatie met de indieners van dergelijke klachten. Daarin is dan ook in dit traject voorzien, evenals dat men dergelijke klachten blijft melden zodat OZHZ in staat kan worden gesteld patronen te herkennen en nader onderzoek te doen naar dergelijke onbekende bronnen

van overlast. Na enige tijd zal deze nieuwe werkwijze worden geëvalueerd. Ook nam het AB kennis van de aanpassingen in de interne organisatie bij de klachtenafhandeling door OZHZ. In verband hiermee had het DB op 4 november 2015 een wijziging in de wachtdienstregeling vastgesteld.

Nu, zoals gezegd, het bevoegde gezag voor de gemeentelijke Brzo-bedrijven per 1 januari 2016 is overgegaan naar de provincie heeft in het AB van 26 november 2015 besluitvorming plaatsgevonden over de financiële consequenties daarvan. Uitgangspunt hierbij was de Septembecirculaire 2015, waaruit bleek dat de korting bij gemeenten plaatsvond op grond van de verdeleenheid "Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling". Hierdoor was er geen direct verband tussen de korting (over alle gemeenten) en het daadwerkelijke aantal Brzo-bedrijven (in een aantal gemeenten). Op voorstel van OZHZ besloot het AB om de gemeenten eenmalig de mogelijkheid te geven om frictieloos het bedrag te bezuinigen dat is afgeroomd uit het gemeentefonds. Deze bezuiniging betreft dan zowel de inwonerbijdrage als het jaarprogramma en is mogelijk onder het voorbehoud dat de gemeenten blijven voldoen aan het regionale uitvoeringsniveau. Voorwaarde was ook dat de budgetverlaging zou worden gecompenseerd door de extra middelen die de provincie Zuid-Holland ter beschikking stelt. Dit laatste bleek het geval. In het verlengde hiervan werd ook besloten de verdeling van de inwonerbijdrage te herijken, waarbij het aandeel van de provincie wordt bepaald op grond van de verhouding van de omzet voor wettelijke taken van de provincie ten opzichte van de gemeenten, de inwonerbijdrage van de gemeenten wordt herijkt naar rato van de budgetkorting uit het gemeentefonds en de verdere uitwerking van de toedeling van de inwonerbijdrage geschiedt in de begrotingsrichtlijnen 2017. Besluitvorming over deze begrotingsrichtlijnen vond eveneens plaats in het AB van 26 november 2015.

In maart 2011 stelde de voormalige bestuurscommissie van OZHZ het Programma Duurzaam beheer en ontwikkeling van de Omgevingsruimte 2011 – 2015 en het Programma Databeheer 2011 – 2015 vast. Over de uitvoering en evaluatie van het programma is verslag gedaan in het AB van 11 maart 2015. De opzet voor de uitvoering van algemene taken en activiteiten is met ingang van 1 januari 2015 sterk vernieuwd. Hiertoe had het AB op 26 november 2014 het programma Ontwikkeling – Veiligheid, Gezondheid, Duurzaamheid en Leefbaarheid vastgesteld. De per 1 januari 2015 ingevoerde opzet maakt het mogelijk om beter invulling te kunnen geven aan het 'outcomegericht werken', een nog duidelijkere koppeling mogelijk te maken met de primaire taken en meer samenhang en transparantie aan te brengen in de algemene taken en activiteiten van OZHZ. Het doel van deze taken en activiteiten is dat het OZHZ in staat stelt om nu en in de toekomst de primaire taken goed te (blijven) uitvoeren. In het AB van 26 november 2015 is tussentijds gerapporteerd over de stand van zaken van uitvoering van het programma 2015.

Kostprijsmodel Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland heeft in de afgelopen jaren de uitvoering van de Vergunningverlening-, Toezicht- en Handhaving-, en adviestaken Milieu ondergebracht in vijf omgevingsdiensten: DCMR, Haaglanden, West-Holland, Midden-Holland en Zuid-Holland Zuid. Bij de overdracht van de provinciale taken is per omgevingsdienst de bestuurlijke afspraak gemaakt dat de financiering de eerste drie jaren zou plaatsvinden op basis van lump sum. Daarna moet worden overgegaan op een "kostprijsbenadering". Hierbij wordt tevens verdere invulling gegeven aan de wens van partijen om te komen tot verdere harmonisatie van werkwijze en financieringssysteem. In dit kader is in 2014 een nieuwe Producten Diensten Catalogus (PDC) vastgesteld voor de provinciale taken. De omgevingsdiensten hebben daarnaast een gemeenschappelijke risico categorisering van provinciale bedrijven en daarmee samenhangende kengetallen ontwikkeld. De kengetallen worden gevalideerd in 2016. De financiële verrekening met PZH vindt voor OZHZ vanaf 2014 plaats op basis van de werkelijke prestaties, conform de bijdrageverordening OZHZ. Daarmee is de zogenaamde lump sum periode (2011-2013) ten einde gekomen.

Bezuinigingen regiogemeenten

OZHZ heeft vanaf de start diverse taakstellingen doorgevoerd, zoals een tariefsverlaging, een collectieve volumetaakstelling en het hanteren van de nullijn. De regiogemeenten ZHZ hebben daarnaast bij begroting 2015 besloten tot een eenduidige financiële kaderstelling voor gemeenschappelijke regelingen, vanwege de economische recessie en de hieruit voortvloeiende druk op de gemeentelijke financiën. De taakstelling bedraagt cumulatief 1,5% in 2014, 3,0% in 2015 en 4,5% vanaf 2016. Per saldo komen de opgelegde gemeentelijke taakstellingen vanaf 2011 daarmee uit op circa 20%. Randvoorwaarde voor het doorvoeren van de gewenste bezuinigingen is dat de gemeenten blijven voldoen aan het Regionale Uitvoeringsniveau. Door scherpe prioritering en efficiency is de taakuitvoering op niveau gebleven. Wel is meer druk komen te staan op de uitvoering van niet wettelijke taken.

Ook PZH heeft diverse bezuinigingen doorgevoerd. Indien de provincie op een later moment in 2015 – 2017 verder wenst te bezuinigen, dan zal deze bezuiniging worden beschouwd als onderdeel van de hierboven genoemde collectieve gemeentelijke taakstelling.

De taakstelling is verwerkt in de meerjarenbegroting. De inhoudelijke effecten op de jaarprogramma's worden besproken met de respectievelijke opdrachtgever.

Prijsopgave SCD

Op 26 november 2015 is het AB akkoord gegaan met het besluit van het DB van 24 september 2015 inzake de prijsopgave van de dienstverleningsovereenkomst met het SCD in de periode van 1 april 2017 – 1 april 2019, alsmede met de wijze van financiering daarvan. Hoewel deze overeenkomst nog doorloopt tot 1 april 2021 en er derhalve ook nog moet worden besloten over de prijsopgave voor de periode van 1 april 2019 – 1 april 2021 is in de bespreking in het AB op 26 november 2015 stilgestaan bij het aflopen van de overeenkomst in 2021.

In de genoemde dienstverleningsovereenkomst is de bepaling opgenomen dat OZHZ voor 30 september 2018 zich erover moet uitspreken of na de contractperiode wordt doorgegaan met het SCD. Het AB was van mening dat deze besluitvorming nog tijdens de thans lopende collegeperiode dient plaats te vinden. Gelet op de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 zal dit vraagstuk daarom reeds in 2017 op de bestuurlijke agenda worden geplaatst van het DB en AB, met voldoende gelegenheid om de colleges en raden / provinciale staten te consulteren.

1.3 Het beheer van de Omgevingsdienst

Inleiding

OZHZ maakt gebruik van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) om de kwaliteit van de producten en diensten te monitoren en beoordelen. Daarbij hanteert OZHZ zowel generieke, dienstbrede indicatoren, als specifieke KPI's per inhoudelijk taakgebied.

1.3.1 Generiek

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaat
Uitvoeren jaarprogramma passend binnen het Meerjarenprogramma (4-jaar)	Producten en prestaties binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma	Door OZHZ wordt gestuurd op het uitvoeren van het jaarprogramma binnen de bandbreedte van 90-110%. Het overgrote deel van de opdrachtgevers blijft binnen deze bandbreedte. Bij dreigende afwijkingen buiten de bandbreedte vindt overleg plaats met de desbetreffende opdrachtgevers over de mogelijkheden tot bijsturing. De financiële realisatie bij de gemeenten en PZH is uitgekomen op respectievelijk 92% en 100%.
Proactief informeren van bestuurders	3 maal per jaar voortgangsrapportages conform planning in jaarprogramma	OZHZ heeft in 2015 conform planning het individuele jaarprogramma en de voortgangsrapportages aangeleverd bij de opdrachtgevers.
Periodiek overleg opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats; 2 maal per jaar met wethouders, 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft conform planning. Ambtelijk is minimaal drie keer MARAP overleg gevoerd.

Uitvoeringskwaliteit op landelijk niveau	Voldoen aan Kwaliteitscriteria 2.1	In lijn met de afspraak gemaakt in het bestuur blijft OZHZ het huidige kwaliteitsniveau vasthouden.
Productiviteit	Medewerkers zijn voor 67,3% productief	De realisatie van eigen medewerkers bedraagt 66,5%. De achterstand houdt verband met het ziekteverzuim (zie paragraaf bedrijfsvoering).

In het jaarprogramma OZHZ zijn per individuele opdrachtgever afspraken vastgelegd over de prestaties op de wettelijke taken.

Per vier maanden heeft OZHZ bestuurlijke voortgangsrapportages opgesteld over de realisatie van de beleidsdoelen, producten en financiën. De financiële realisatie wordt maandelijks gerapporteerd aan de opdrachtgevers. In samenspraak met de opdrachtgevers wordt gestreefd naar een meer compacte rapportage, toegespitst op de belangrijkste prioriteiten en afwijkingen.

OZHZ streeft naar maximale transparantie over de voortgang van het werk, zodat opdrachtgevers tijdig en adequaat kunnen bijsturen. In dat kader hebben de accounthouders OZHZ minimaal 2 maal per jaar overleg met de bestuurlijke portefeuillehouder.

Na afloop van het boekjaar vindt de financiële afrekening per opdrachtgever plaats, waarbij over- en onderbestedingen binnen een bandbreedte van 10% (meerjarig) kunnen worden verrekend met volgende jaren. OZHZ streeft ernaar de jaarprogramma's binnen de financiële bandbreedte te realiseren.

De financiële realisatie op de jaarprogramma's bedraagt 92% voor de gemeentelijke opdrachtgevers en 100% voor PZH. Uiteraard zijn er verschillen in de realisatie per opdrachtgever. De planbare producten zijn gerealiseerd. In een aantal gevallen is sprake van een verminderd aanbod aan werk, samenhangend met de economische situatie. In andere gevallen tekent zich een meer structureel patroon af.

Voor taken en activiteiten, die een belang hebben voor het collectief van de opdrachtgevers doet OZHZ voorstellen aan het AB. Deze worden opgenomen in meerjarige programma's waarin de themalijnen Veiligheid, Gezondheid en Duurzaamheid centraal staan. Daarnaast legt OZHZ jaarlijks een programma "Activiteiten Beheer" en een programma "Generiek Toezicht" voor aan het bestuur. Een en ander is vastgelegd in de Nota Uitvoering 2015 - 2018. Jaarlijks stelt het AB de uit te voeren projecten vast met daarbij behorende financiering.

De exploitatie OZHZ is gebaseerd op een productiviteit van medewerkers van 67,3%. De realisatie in 2015 bedraagt 66,5% en is iets achtergebleven bij de norm. De achterstand wordt voornamelijk veroorzaakt door een hoger ziekteverzuim. De realisatie van 6,1% is hoger dan de norm (5%), maar aanmerkelijk beter dan in 2014. OZHZ heeft de afgelopen jaren structurele verbeteringen in gang gezet om het ziekteverzuim te beperken. In eerste aanleg lag de focus op het korte termijn, beïnvloedbare deel. Deze inspanning heeft zijn resultaat gehad. De frequentie van het korte verzuim is afgenomen. Het verzuimgedrag is vast onderwerp bij de personele gesprekken. Om de dalende trend voort te zetten wordt nu ook gericht ingezet op het langdurig verzuim.

1.3.2 Vergunningen en Meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de Wabo.

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaat
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	95% van de vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn tenzij opdrachtgever instemt met termijnoverschrijding	99% van de vergunningen is binnen de wettelijke termijn verleend
Risicobeheersing	98% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van state c.q. de bezwaarschriftencommissie	99,6% van de besluiten is niet vernietigd dan wel is sprake van positief advies van de Rechtbank/Raad van State of de bezwaarschriftencommissie
Kwaliteit	Vergunningen voldoen op relevante aspecten aan beleidskader en bij alle vergunningen wordt uitgegaan van de meest actuele wet- en regelgeving	Wordt conform uitgevoerd.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid	Klanttevredenheid (KTO) wordt uitgevoerd. Nu nog schriftelijk. Aantal reacties valt tegen, gemiddeld 17 per jaar. Reacties zijn in alle gevallen positief. Vanaf 2016 wordt digitaal gemeten, en wordt een hogere respons verwacht.

De realisatie van de KPI's is conform de norm.

1.3.3 Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. In de toezicht taak verzamelt OZHZ informatie en wordt beoordeeld of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en regels gestelde eisen. Handhaving betreft het opleggen van sancties, in bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk zin, indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

OZHZ hanteert als KPI richting opdrachtgevers de toezichtdichtheid (TD). Dit is het percentage uitgevoerde preventieve controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande controles in het jaarprogramma. Daarnaast rapporteert OZHZ over de naleving (NA). Voor de provincie en gemeenten worden daarbij verschillende definities gehanteerd. Om een goed vergelijking tussen de resultaten voor de provincie en gemeenten mogelijk te maken, zijn beide definities gehanteerd in de jaarstukken:

- NA-actueel betreft het aantal beoordelingspunten dat in orde is ten opzichte van het aantal gecontroleerde beoordelingspunten aan het einde van een verslagperiode.
- NA-initieel betreft het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles in een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaat
Betrouwbaarheid	<u>Provincie Grijs:</u> Norm TD = 100% Norm NA-actueel >= 90% <u>Provincie Groen:</u> Norm TD = 100% Norm NA-actueel >= 90% <u>Provincie Toezicht bouw en sloop:</u> Geen norm afgesproken voor NA	TD grijs = 97% NA-actueel grijs = 94% NA-initieel grijs = 70% TD groen = 95% NA-actueel groen = 97% NA-initieel bouwfase = 55% NA-initieel sloopfase = 100%
Betrouwbaarheid	<u>Gemeenten RUN:</u> Norm TD = 100% Norm NA-actueel >= 90% In de gemeentelijke jaarprogramma 2015 is voor NA-initieel een norm van 50% vastgelegd. <u>Gemeenten integraal toezicht.</u> Deze werkzaamheden worden uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Leerdam (en voor de gemeente Giessenlanden vanaf 2017). Norm TD = 100%	TD = 96% NA-actueel = 95% NA-initieel = 55% TD = 94% NA-initieel = 54%

	<u>Toezicht bouw en sloop:</u> Deze werkzaamheden worden uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Giessenlanden en Leerdam. Norm NA-initieel = 70% Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vastgesteld. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is.	Bouwfase NA-initieel = 77% Sloopfase NA-initieel = 88%
Risicobeheersing	Is het percentage van de besluiten dat niet wordt vernietigd dan wel positief advies krijgt bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie. Norm = 80%	Resultaat = 86%

Provincie Grijs

De doelstelling voor de toezichtdichtheid van grijze wetten is nagenoeg gehaald. Alle inrichtingen met een hoog risico zijn in 2015 gecontroleerd. 2 controles zijn niet uitgevoerd. De toezichtdichtheid komt daarmee uit op 97%. OZHZ heeft begin 2016 de 2 betreffende Wabo-controles alsnog uitgevoerd.

Provincie Groen

OZHZ heeft een toezichtdichtheid van 95% gerealiseerd bij de uitvoering van toezichttaken op de groene wetten. In de loop van het jaar is duidelijk geworden dat meer inzet nodig is voor het beheer van de meer risicovolle Natura 2000 gebieden. Hierdoor heeft OZHZ bij 4 minder risicovolle natuurmonumenten geen controles uitgevoerd. Bij de implementatie van de nieuwe Wet natuurbescherming zijn deze gebieden niet meer als Natura 2000 gebied benoemd.

Gemeenten RUN

Bij een aantal gemeenten is het controleprogramma niet volledig gerealiseerd, doordat andere dossiers meer inzet vroegen dan verwacht. Het ging om uitbreidingen van een BRZO-bedrijf en een lokale hindersituatie. De periodieke controles die niet zijn uitgevoerd worden alsnog gerealiseerd in 2016.

Gemeenten integraal toezicht

In een aantal gemeenten is in 2015 voor het eerst uitvoering gegeven aan het integrale toezicht (bestaande bouw, brandveilig gebruik en milieu). De opstartfase heeft tot gevolg dat de uitvoering boven de gemiddelde kentallen wordt gerealiseerd. Sommige branches hebben minder ervaring met een controlerende instantie. Dit vraagt om een meer uitgebreide communicatie. Daarnaast constateert OZHZ relatief meer tekortkomingen op het gebied van bestaande bouw en brandveilig, omdat de betreffende branches hierop in de afgelopen periode niet zijn gecontroleerd. OZHZ rondt eerst de bestaande controletrajecten af, alvorens nieuwe initiële controles te starten.

1.3.4 Adviestaken

OZHZ verstrekt milieuadvies op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan de regiomeenten, subregio's en provincie. Als adviseur richting de gemeenten en provincie heeft OZHZ oog voor het op het juiste moment en in de juiste vorm inbrengen van milieuaspecten in het ruimtelijk planvormingsproces.

Voor de kwaliteit van de adviezen geldt geen wettelijke termijn. Ook een toets bij de rechter is niet van toepassing. Om de kwaliteit te beoordelen is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de meest geëigende

Speerpunt Adviestaken	Prestatie indicator	Resultaat
Inhoudelijke kwaliteit adviezen	De adviezen voldoen inhoudelijk aan de wensen van de klanten, bevatten juiste afwegingen en een heldere conclusie.	Uit het KTO 2015 (totaal respons 26; 18%) blijkt dat 20 respondenten (77%) positief zijn over de inhoudelijke kwaliteit van de adviezen. Twee respondenten waren niet tevreden, omdat het definitieve advies al was verstuurd terwijl men nog opmerkingen op het concept had. Bij 1 advies was er een opmerking met betrekking tot het inlevingsvermogen van OZHZ.
Halen van deadlines	80% van de producten is voor de deadline aan de externe en interne klant gezonden.	Uit het KTO blijkt dat alle respondenten positief zijn over de snelheid van de levering van de adviezen.
Communicatie	Tevredenheid over communicatie	Uit het KTO blijkt dat alle respondenten positief zijn over de communicatie.

aanpak. OZHZ heeft in 2015 een KTO uitgevoerd op grond van projectevaluaties.

Gezien de respons op de KTO wordt vanaf 2016 het KTO anders uitgevoerd. Wij zullen middels het interview de klanttevredenheid gaan meten. Ten aanzien van de drie opmerkingen is actief contact gezocht met respondenten en zijn zij geraadpleegd over het proces. Intern bijsturing is gepleegd dat deze reactie niet meer gegeven zal worden. In de interviews zullen zij specifiek hierbij stilstaan.

1.4 Wat heeft het gekost?

1.4.1 Resultaat 2015

De programmarekening 2015 sluit met een positief saldo van € 572.000. Bij eerdere bestuursrapportages is het begrote resultaat bijgesteld naar € 264.000.

Bijstelling begrote resultaat bestuursrapportage 2015

1	Primaire begroting 2015	125
2	Verbeterde omzet en productiviteit	627
3	Vrijval kapitaallasten	245
4	Hogere kosten SCD FIN	-140
5	CAO	-222
6	Extra toevoeging weerstandsvermogen	-400
7	Divers	29

Begroot resultaat tweede bestuursrapportage 2015 264

Bedragen * € 1.000

Voor de toelichting wordt verwezen naar de eerste en tweede bestuursrapportage 2015.

In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 264.000) laat de jaarrekening een voordeel zien van € 308.000.

Onderstaand is de analyse op hoofdlijn weergegeven. Voor de toelichting op de baten en lasten afzonderlijk wordt verwezen naar de resultatenrekening (hoofdstuk 1.4.2). Onderstaand op hoofdlijn de analyse van het verschil

Analyse verschil

1	Overschot uitvoering BWT	104
2	Niet vormen voorziening ziekteverzuim	40
3	Lagere kosten huisvesting	127
4	Meevaller productiviteit	81
5	<i>Naheffing energiekosten</i>	-67
6	saldo diverse mee- en tegenvallers	23

Totaal verschil 308

Bedragen * € 1.000

- (1) In het kader van de uitvoering van Bouw en Woningtoezicht heeft OZHZ met de toetredende gemeenten een vaste lump sum bijdrage afgesproken tijdens de aanlooperperiode. Het financiële voordeel 2015 bedraagt € 104.000. Daar staat tegenover dat de desbetreffende gemeenten een (al begrote) tijdelijke aanloopkorting hebben gekregen en OZHZ (al begrote) aanloopinvesteringen heeft gedaan.

- (2) Bij tweede bestuursrapportage is een voorziening begroot van € 40.000 voor de structurele aanpak van het ziekteverzuim. Specifieke invulling moet nog plaatsvinden. In de jaarrekening is derhalve geen voorziening gevormd. OZHZ zal voorstellen om de middelen vanuit de resultaatbestemming te reserveren voor de aanpak van het ziekteverzuim.
- (3) Post 120 is op tijd opgeleverd, waardoor geen sprake was van dubbele huur. Daarnaast was ruimte begroot voor onvoorziene tegenvallers vanwege de verhuizing die zich in veel mindere mate hebben voorgedaan.
- (4) De productiviteit is positiever dan de behoedzame raming bij de tweede bestuursrapportage. Belangrijkste reden is het gedaalde ziekteverzuim.
- (5) OZHZ heeft begin 2016 een naheffing van de energielasten over 2012 – 2014 ontvangen inzake de Noordendijk. Het DB is van mening dat de verhuurder al in 2011 inzicht had moeten geven in het energieverbruik van het pand. Dan had OZHZ nog maatregelen kunnen nemen. Het DB zal dit verder opnemen met de verhuurder. Vooralsnog is een kostenreservering gemaakt voor de voor de verrekening 2012-2014 en een eventuele naheffing 2015.
- (6) Het restant is een saldo van lagere kapitaallasten, hogere algemene bedrijfskosten, lagere kosten SCD, verliesnemingen, terugontvangen premies van het UWV en een fiscale correctie.

1.4.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en toelichting

Programmarekening 2015	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2015	Realisatie 2015	Vershil
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid		Primair	Bijgesteld		
Baten					
Inwonerbijdrage	2.506	2.506	2.506	2.506	0
Wettelijke taken	15.840	15.593	16.530	16.261	-268
Adviezen en projecten	2.997	2.337	2.290	2.775	485
Subsidies	615	479	356	783	427
Programmabijdrage Provincie ZH	367	477	437	437	0
Materieel budget Provincie ZH	153	462	325	256	-69
Inhuur indirect Provincie ZH	0	61	0	0	0
Overige baten	318	106	258	250	-8
Totaal baten	22.795	22.021	22.702	23.268	566
Lasten					
Personeelskosten	17.506	16.317	17.558	17.240	-318
Kapitaallasten	276	430	185	175	-10
Ondersteuning SCD	2.050	1.939	2.100	2.096	-4
Huisvesting	785	711	752	625	-127
Overige bedrijfskosten	902	966	954	962	8
Additionele productkosten	991	1.312	585	1.294	709
Onvoorzien	56	221	50	91	41
Voorziening personeel en ziekteverzuim	143	0	40	0	-40
Totaal lasten	22.710	21.896	22.223	22.483	259
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	85	125	478	786	308
Onttrekkingen aan reserves	307	0	296	296	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	510	510	0
Gerealiseerd resultaat	392	125	264	572	308
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>2.506</i>	<i>2.506</i>	<i>2.506</i>	<i>2.506</i>	<i>0</i>

Bedragen * € 1.000

1.4.3 Baten

De totale baten komen € 566.000 hoger uit dan begroot.

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage worden kosten gedekt, die samenhangen met het bestuur van OZHZ en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs, die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, databeheer en informatievoorziening. Ook de inhoudelijke (meerjarige) programma's worden gedekt uit de inwonerbijdrage. Het gaat om de programma's "Veiligheid, Gezondheid, Leefbaarheid, Duurzaamheid en Beheer". De inwonerbijdrage fungeert dan als cofinanciering naast subsidies en overige bijdragen.

De realisatie van de inwonerbijdrage is conform de begroting.

Wettelijke taken milieu/bouw/gebruik (€ 268.000 lagere baten)

OZHZ maakt in de individuele jaarprogramma's per opdrachtgever afspraken over de uit te voeren activiteiten en budgetten. Verantwoording vindt plaats door middel van cijfermatige maandrapportages en meer uitgebreide viermaandelijks bestuursrapportages. Het budget voor de gemeentelijke taken op het gebied van milieu, bouw- en woningtoezicht en adviezen omvat producten en prestaties die per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening worden gebracht en jaarlijks achteraf worden nagecalculeerd, aan de hand van de geleverde prestatie/producten.

De begroting is in 2015 positief bijgesteld met € 900.000, op grond van de jaarprogramma's van de individuele gemeenten, de uitvoering van Bouw en Woningtoezicht voor de gemeente Giessenlanden, additionele provinciale opdrachten en de overheveling van middelen vanuit het materieel budget provincie voor de meer intensieve dossiers.

De realisatie van de omzet 2015 (€ 16,3 mln.) blijft iets achter (-/- € 190.000) bij de bijgestelde begroting. De achterstand betreft volledig de regiogemeenten (-/- € 315.000). Niet alle extra budgetten die zijn verstrekt voor additionele taken zijn besteed. Ook is bij een aantal gemeenten sprake van een lager aantal klachten en meldingen. De besteding op het provinciale budget is iets boven de raming uitgekomen (€ 47.000). Dit wordt gecompenseerd door een onderbesteding op het materieel budget PZH. mede doordat PZH uiteindelijk extra middelen ter beschikking heeft gesteld

Adviezen en projecten (€ 485.000 hogere baten)

Deze budgetten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde uren of een vaste offerteprijs.

De begroting is in 2015 neerwaarts bijgesteld met € 47.000, op grond van een licht achterblijvende realisatie. De realisatie van € 2,7 mln. is fors hoger (€ 485.000) dan de bijgestelde begroting. Voor het overgrote deel (€ 324.000) wordt dit gecompenseerd door hogere directe externe kosten, waarbij het effect op het resultaat nihil is. Het verschil wordt daarbij vooral veroorzaakt door de sanering spoedlocaties. Het restant (€ 161.000) heeft betrekking op extra offerteopdrachten die zijn verstrekt door opdrachtgevers. In de omzetraming is ook rekening gehouden met een verliesnemingen van € 24.000 op activiteiten die tegen een vaste productprijs worden aangeboden (bodemtoets bouw).

Programma's en subsidies (€ 427.000 hogere baten)

Het gaat hierbij om de programma's Gezondheid, Veiligheid, Duurzaamheid en Databeheer. Voor deze programma's vindt cofinanciering plaats vanuit de inwonerbijdrage en de subsidies Externe Veiligheid, Duurzaamheid en Energie.

De overige subsidiebatens betreffen voornamelijk het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

De totale realisatie bedraagt € 1,22 mln. en is € 427.000 hoger dan begroot. De hogere realisatie betreft de subsidie NSL. Tegenover de hogere baten staan overeenkomstige en direct gerelateerde hogere bijdragen aan gemeenten (additionele productiekosten).

De subsidie externe veiligheid in 2015 bedraagt € 220.000. De besteding is uitgekomen op € 220.357.

Materieel budget provincie (€ 69.000 lagere baten)

Het materieel budget van de provincie is ter beschikking gesteld voor de exploitatiekosten van de kapitaalgoederen die door OZHZ zijn overgenomen en voor additionele directe productiekosten, zoals bijvoorbeeld externe onderzoeken.

Bij de tussentijdse begrotingswijziging zijn middelen overgeheveld van het materiële budget naar het budget wettelijke taken (€ 137.000) voor een aantal complexe en intensieve dossiers.

De realisatie 2015 bedraagt € 256.000 en is ruim (-/- € 69.000) achtergebleven bij de begroting. Voor een deel wordt dit gecompenseerd door een hogere besteding op het budget wettelijke taken PZH (€ 47.000). Het restant wordt ingezet voor het jaarprogramma 2016 PZH.

Doordat de kapitaalgoederen bij de vorming van OZHZ "om niet" zijn overgenomen, worden er geen kapitaallasten geboekt ten laste van het materieel budget PZH. Op termijn verandert dit, wanneer OZHZ vervangingsinvesteringen moet doen op de overgedragen kapitaalgoederen.

Overige baten (€ 8.000 lagere baten)

De overige baten (totaal € 250.000) staan deels in relatie tot de hogere lasten. Het gaat daarbij om additionele werkzaamheden die OZHZ uitvoert voor derden. De raming is tussentijds bijgesteld met € 152.000 bij de bestuursrapportages vanwege receptietaken die OZHZ uitvoerde voor het SCD en de detachering van een medewerker bij de Omgevingsdienst NL.

De realisatie 2015 (€ 250.000) is nagenoeg conform begroting. De overige baten hebben betrekking op:

- een structurele bijdrage van de Drechtstedengemeenten voor het beheer en licentiekosten van Squit XO (€ 80.000);
- het uitvoeren van taken voor de Omgevingsdienst NL (€ 101.000).
- de receptietaken die OZHZ uitvoert voor het SCD (€ 54.000);
- overige baten, zoals rente en personele verrekeningen.

1.4.4 Lasten

De totale lasten komen € 259.000 hoger uit dan begroot.

Personeelskosten (€ 318.000 lagere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van eigen personeel en de kosten van inhuur. Beide zijn communicerende vaten, waarbij het beleid erop is gericht om conform de afspraken bij verloop van eigen personeel de inhuurratio te vergroten voor productief personeel.

De begroting is in 2015 tussentijds fors (€ 1,2 mln.) bijgesteld bij de bestuursrapportages vanwege inhuur flexibele schil door hogere omzet (€ 516.000) en ziekteverzuim (€ 338.000), de uitvoering van BWT taken Giessenlanden (€ 165.000) en de Cao gemeenten 2013-2015 (€ 161.000). Het restant (€ 61.000) is een saldo van diverse, vaak technische verrekeningen.

De totale personeelskosten zijn in 2015 uitgekomen op € 17,2 mln. en komen daarmee lager uit (-/- € 304.000) dan de bijgestelde begroting. Ten opzichte van de begroting is dit een onderschrijding van 1,4%.

De onderverdeling in eigen personeel en flexibele schil is als volgt:

Personele lasten	begroting	realisatie	verschil
Personeelskosten OZHZ	14.723	14.584	139-
Flexibele schil	2.834	2.655	179-
Totaal personele lasten	17.558	17.240	318-

Bedragen * € 1.000

De onderschrijding van de personele lasten betreft enerzijds een lagere inhuur vanwege een lagere urenomzet voor de uitvoering van bouw en woningtoezichttaken (-/- 104.000), een hogere productiviteit dan begroot door de daling van het ziekteverzuim (-/- € 81.000) en een saldo van diverse mee- en tegenvallers (€ 6.000).

Het eigen personeel heeft minder verlofuren verkocht dan begroot (-/- € 110.000). Daarnaast heeft OZHZ niet begrote bijdragen van het UWV ontvangen in het kader van zwangerschapsverlof en de WW (-/- € 64.000). Ook is sprake van lagere opleidingskosten (-/- € 31.000) en hogere kosten van ter beschikking gestelde ICT voorzieningen vanwege het nieuwe kantoorconcept (€ 23.000). Ook is sprake van een fiscale naheffing inzake het privé gebruik van leaseauto's over de jaren 2012, 2013 en 2014 (€ 25.000 hogere kosten). Het restant (€ 18.000 hogere kosten) is een saldo van diverse mee – en tegenvallers.

Kapitaallasten (€ 10.000 lagere lasten)

Bij eerdere begrotingswijzigingen was de raming al neerwaarts bijgesteld met € 245.000 vanwege het bijgestelde tijdpad van de projecten huisvesting, het nieuwe document management systeem en de systeemkoppelingen.

De realisatie (€ 175.000) is in 2015 licht achtergebleven (-/- € 10.000) bij de bijgestelde begroting. Reden is dat de afschrijving van het nieuwe zaakstelsel "JOIN" pas start in 2016. In de realisatie is voorzien in een afboeking van het meubilair dat is afgestoten in het kader van de verhuizing naar Post 120.

In 2015 heeft OZHZ circa € 1,2 mln. geïnvesteerd in nieuw meubilair, voorzieningen in het nieuwe pand en de implementatie van JOIN. De realisatie van de kapitaallasten zal daarom substantieel stijgen ten opzichte van voorgaande jaren.

Ondersteuning SCD (€ 4.000 lagere lasten)

De ondersteuning door het SCD heeft betrekking dienstverlening met betrekking tot de ICT, Facilitair, Financiën en Inkoop en verzekering.

Bij eerdere begrotingswijzigingen is de begroting opgehoogd met € 161.000, vanwege het continueren van de DVO Financiële dienstverlening en hogere ICT kosten.

De realisatie 2015 bedraagt 2,1 mln. en overschrijdt de begroting marginaal (€ 4.000). De onderverdeling per onderdeel is als volgt:

Ondersteuning SCD	realisatie
Personeel en Organisatie	221
Financiën	146
Facilitair	452
ICT	1.276
Totaal ondersteuning SCD	2.096

Bedragen * € 1.000

Huisvesting (€ 127.000 lagere lasten)

OZHZ was tot 1 april 2015 onderhuurder van het pand aan de Noordendijk 250 bij DG&J ZHZ. De huur is per 1 april verlengd in afwachting van de oplevering van het nieuwe pand Post120. Daarnaast betaalt OZHZ een vergoeding aan Leerdam en Alblasterdam voor de afname van werkplekken.

In 2015 is de begroting naar boven bijgesteld (€ 41.000 aan hogere lasten). De bijstelling had grotendeels betrekking op mogelijke dubbele huur bij de oplevering van Post 120 (€ 70.000). Daarnaast leidde de tussentijdse verlenging tot een lagere huursom (-/- € 29.000).

De realisatie 2015 (€ 625.000) is fors (-/- € 127.000) voordeliger dan de begroting. Post 120 is op tijd opgeleverd, waardoor geen sprake was van dubbele huur (€ 80.000). Daarnaast was sprake van lagere servicekosten.

Overige bedrijfskosten (€ 10.000 hogere lasten)

De overige bedrijfskosten hebben betrekking op software licenties, externe advies- en accountantskosten, Arbo, kantoorbenodigdheden, verzekeringen, etc.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen in lichte mate neerwaarts aangepast (-/- € 8.000), op grond van de kostenontwikkelingen.

De realisatie 2015 (€ 964.000) is € 10.000 hoger uitgekomen dan begroot en is een saldo van diverse over- en onderschrijdingen. Er is sprake van een hogere kosten voor software (€ 25.000), voorlichting en communicatie (€ 13.000) en de verhuizing (€ 22.000). Daartegenover staan onder meer lagere Arbokosten (-/- € 20.000) en lagere externe advieskosten (-/- € 17.000). Het restant (-/- € 13.000) is een saldo van diverse meevallers,

Additionele productiekosten (€ 709.000 hogere lasten).

De additionele productiekosten worden direct in rekening gebracht bij de opdrachtgevers. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om externe juridische expertise of uitgevoerde werkzaamheden door aannemers.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen fors neerwaarts bijgesteld (-/- € 727.000), op grond van de realisatie.

De realisatie 2015 (€ 1,3 mln.) is fors hoger (€ 709.000) dan de bijgestelde begroting. Het effect op het financiële resultaat is nihil, omdat de hogere lasten leiden tot overeenkomstige hogere baten.

Voor het overgrote deel (€ 778.000) hebben de hogere kosten betrekking op kosten die direct in rekening worden gebracht bij opdrachtgevers. Voorbeelden zijn toegekende bedragen aan gemeenten in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Daarnaast zijn in 2015 zijn de materiële uitgaven PZH achtergebleven bij de begroting (-/- € 69.000).

Onvoorzien (€ 41.000 hogere lasten)

Het budget onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedoeld voor afboeking van niet factureerbare uren (onderhanden werk) en overige onvoorziene tegenvallers. De realisatie bedraagt € 91.308 en is hoger dan de bijgestelde begroting. De post onvoorzien is als volgt aangewend.

Onvoorzien

Afboeking oninbare posten	23
Huur en servicekosten - Onvoorzien	67
Oninbare privaatrechtelijke vorderingen	1

Totaal onvoorzien	91

Bedragen * € 1.000

De afboeking van oninbare posten betreffen voornamelijk offerte uren die zijn gemaakt voor opdrachtgevers, maar die niet in rekening kunnen worden gebracht vanwege vaste prijsafspraken.

OZHZ heeft begin 2016 een narekening van de energielasten over 2012 – 2014 ontvangen inzake de Noordendijk. Het DB OZHZ is van mening dat de verhuurder al in 2011 inzicht had moeten geven in het energieverbruik van het pand. Dan had OZHZ nog maatregelen kunnen nemen. Het DB zal dit verder opnemen met de verhuurder. Vooralsnog is een kostenreservering gemaakt voor de voor de verrekening 2012-2014 en een eventuele naheffing 2015.

Voorziening ziekteverzuim (€ 40.000 lagere lasten)

Bij tweede bestuursrapportage is een voorziening begroot voor de structurele aanpak van het ziekteverzuim.

Specifieke invulling moet nog plaatsvinden. In de jaarrekening is derhalve geen voorziening gevormd. OZHZ zal voorstellen om de middelen vanuit de resultaatbestemming te reserveren voor de aanpak ziekteverzuim.

1.4.5 Reserveringen

Onttrekking reserve (nihil)

De reserves zijn gevormd conform het besluit van het algemeen bestuur bij de begrotingen 2011 (oud verlof), jaarverslag 2011 (reserve PZH), jaarrekening 2013 (sociale plankosten) en jaarrekening 2014 (ontvlechting gemeenten en bouw en woningtoezicht). De toevoegingen en onttrekkingen zijn conform de bijgestelde begroting.

Reserves	Begroting 2015 Primair	Begroting 2015 Bijgesteld	Realisatie	Verschil
<i>Toevoegingen:</i>				
Bestemmingsreserve materieel budget PZH	0	110	110	0
Algemene reserve	0	400	400	0
Totaal toevoegingen	0	510	510	0
<i>Onttrekkingen:</i>				
Sociaal plankosten PZH	0	48	48	0
Programmabijdrage PZH	0	112	112	0
Ontvlechting gemeenten	0	61	61	0
Bouw en Woningtoezicht	0	75	75	0
Totaal onttrekkingen	0	296	296	0
Saldo toevoegingen/onttrekkingen	0	214	214	0

Bedragen * € 1.000

Besluit
Eerste begrotingswijziging 2015
Tweede begrotingswijziging 2015
Eerste begrotingswijziging 2015
Eerste begrotingswijziging 2015
Eerste begrotingswijziging 2015
Eerste begrotingswijziging 2015

Bestemmingsreserve Materieel budget Provincie Zuid-Holland

Uit dit budget worden de directe productiekosten van het provinciaal werkprogramma gedekt.

Conform het besluit van het algemeen bestuur is een reservering gemaakt voor toekomstige materiële uitgaven van de provincie.

Algemene reserve weerstandsvermogen

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. In 2015 zijn de separate weerstandsreserves PZH en gemeenten samengevoegd. Daarnaast heeft een extra toevoeging van € 400.000 plaatsgevonden bij tweede bestuursrapportage.

Bestemmingsreserve sociaal plan kosten PZH

De onttrekking vloeit voort uit de afspraken die met PZH zijn gemaakt bij de vorming van OZH inzake de hogere sociale lasten van voormalig PZH medewerkers. De reserve loopt af per 31/12/2015.

Bestemmingsreserve Programmabijdrage Provincie Zuid-Holland

Conform het besluit van het algemeen bestuur in 2011 is een reservering gemaakt voor eventuele complexe dossiers in de komende jaren. De toevoeging is conform de eerste bestuursrapportage en betreft extra middelen voor een complex dossier.

Bestemmingsreserve onvlechtingkosten gemeenten

Het bedrag is gereserveerd ter dekking van de financiële gevolgen van een aantal knelpunten dat zijn oorsprong heeft, in de tijd van voor de vorming van OZH. Het betreft een in een eerder stadium door de archiefinspecteur

geconstateerde benodigde opschoning van het archief en dekking van de financiële consequenties ten gevolge van een personeel dossier. De onttrekking is conform de eerste bestuursrapportage 2015.

Bestemmingsreserve Bouwtaken

Het bedrag is gereserveerd ter dekking van onvoorziene taak gerelateerde risico's bij het onderdeel Bouw. De reserve is in 2015 onttrokken ter dekking van extra inhuurkosten op de bouwtaken ten gevolge van ziekteverzuim.

2. Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat in de Programmabegroting in elk geval de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen en
7. Grond beleid.

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds (BBV art. 11). Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag. Om te voorkomen dat OZHZ bij het voordoen van een niet afgedekt strategisch risico ingrijpende wijzigingen moet doorvoeren, dient OZHZ weerstandscapaciteit te bezitten om tegenvallers te kunnen opvangen.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

De paragraaf weerstandsvermogen bevat een aanduiding van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen. Vervolgens wordt ingegaan op de termijn die naar verwachting nodig is om het weerstandsvermogen op niveau te brengen. Hiermee wordt een indicatie gegeven hoe robuust de begroting is.

2.1.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit additionele nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De exacte wijze waarop dit gebeurt, is vastgelegd in de bijdrageverordening. Op grond van de risicoclassificatie is bij de vorming van OZHZ de gewenste weerstandscapaciteit bepaald op 5 % van de structurele omzet.

Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.1.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel. Deze bevat per risico:

- Een algemene omschrijving;
- Het effect;
- De impact;
- De waarschijnlijkheid;
- De financiële bandbreedte van het risico;
- De beheersmaatregelen;
- De benodigde weerstandscapaciteit.

De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de huidige norm van 5% en de verwachte meerjarige ontwikkeling.

2.1.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

	Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact*	Kans	Beheersmaatregel	Bandbreedte risico	Benodigde weerstand capaciteit
1	Wettelijke taken	Bezuinigingen	Schaalnadeel	Medium	Hoog	Bijdrageverordening (frictiekostenregeling) Regionaal uitvoeringsniveau Flexibele schil	€ 71.000 € 142.000	€ 71.000
2	Privatisering bouwtaken	Privatisering	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil Uitbreiding BWT taken	€ 440.000 € 660.000	€ 440.000
3	Herziening omgevingsrecht	Omzetzaling	Schaalnadeel	pm	pm	Flexibele schil	pm	pm
4	Overige omzet (offertetaken en subsidies)	Bezuinigingen	Schaalnadeel	Medium	Hoog	Flexibele schil	€ 345.000 € 520.000	€ 345.000
5	Onderhanden werk	Uren die niet kunnen worden gefactureerd	Exploitatieverlies	Medium	Medium	Periodieke analyse OHW	€ 56.000 € 112.000	€ 56.000
6	ICT dienstverlening	Meerkosten ICT dienstverlening	Exploitatieverlies	Groot	Medium	Contract en SLA met SCD Tariefsopslag alle opdrachtgevers	€ 25.000 € 50.000	€ 25.000
7	Ziekteverzuim	Hoger dan norm 5%	Productiviteitsverlies	Groot	Hoog	Verzuimbeleid	€ 197.000 € 295.000	€ 197.000
8	Verlofstuwmeer	Hoger dan norm	Productiviteitsverlies	Medium	Hoog	Verlofbeleid Verplichting verlofstuwmeer Extra omzet	€ 0 € 0	€ 0
9	Haalbaarheidsonderzoek bestuurlijke fusie	Deelname GR desbetreffende gemeenten	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling GR Separate bestuurlijke besluitvorming	pm	pm
	Benodigde weerstandscapaciteit						€ 1.134.000 € 1.176.000	€ 1.134.000

2.1.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en het budget onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per 31/12/2015 bedraagt € 1,2 mln. Gegeven het risico profiel volstaat het bestuurlijk vastgestelde niveau van € 1,1 mln. In 2016 vindt een eenmalige uitname plaats van circa € 0,6 mln. in het kader van de invoering van het individuele keuzebudget (IKB).

Na verwachting is het weerstandsvermogen ultimo 2016 op het vereiste niveau, indien het rekeningresultaat 2015 wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen.

Ook op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

OZHZ	Rekening 2014	Begroting 2015	Rekening 2015
Netto schuldquote	-7%	-7%	-5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-7%	-7%	-5%
Solvabiliteitsratio	19%	19%	23%
Grondexploitatie	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	1%	1%	1%

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Voorbeelden in 2015 zijn:

- het huurcontract inzake de locatie Noordendijk 250 (tot en met november 2015) en Post 120 (vanaf december 2015);
- de uitbesteding van de ICT dienstverlening bij het SCD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- leasecontracten voor het wagenpark.

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de ICT sfeer, specifiek voor OZHZ. Daarbij gaat het om digitalisering van de archieven en geluidsapparatuur. Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur “om niet” overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om te zijner tijd de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen. Bij de start van OZHZ is met de provincie overeengekomen dat de provincie de eerstkomende vervanging van de Pandion voor zijn rekening neemt.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Materiële vaste activa (bedragen in €)	31-12-2015	31-12-2014
Huisvesting	610.503	-
Kantoormeubilair/- benodigheden	344.015	160.742
ICT	208.715	49.429
Apparatuur		
Totaal	1.163.233	210.171

Huisvesting

De in 2015 gedane huurdersinvesteringen van OZHZ in de nieuwe locatie Post 120 hebben betrekking op werktuigbouwkundige, electrotechnische installaties, de archiefinstallaties, het dakterras en douche- en kleedruimtes. OZHZ is verantwoordelijk voor het onderhoud. De afschrijving start per 2016.

Kantoormeubilair

Al het kantoormeubilair is bij de verhuizing afgeboekt en vervangen door nieuw meubilair.

ICT

De ICT kapitaalgoederen betreffen de investering in digitale archieven, SquitXO en infrastructuur. De toename in 2015 betreft voornamelijk de ICT en data voorzieningen in de nieuwe huisvesting.

Voor een nadere toelichting omtrent de opbouw en verloop van de materiële vaste activa wordt verwezen naar de jaarrekening, paragraaf 1.2; de toelichting op de balans.

2.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening die in artikel 216 van de Provinciewet is voorgeschreven, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut (vastgesteld door het algemeen bestuur op 2 september 2010) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft dan vooral het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen.
- Gezien de financiële situatie van OZHZ worden in de opstartfase van ongeveer 3 jaar geen leningen en garanties verstrekt aan derde partijen.
- Uit hoofde van de treasuryfunctie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- streven naar spreiding in de rentetypische looptijden en uitzettingen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Voor 2015 bedraagt deze limiet 8,2 % van € 22.838.000 (omvang begroting) = € 1.873.000

De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden; deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves.

De totale netto vlottende schuld is negatief (-/- 2.937.000) en blijft daarmee ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet. De ruimte bedraagt € 4.810.000.

Kasgeldlimiet	31-12-2015	31-12-2014
Omvang begroting	22.702	22.896
1 Toegestane kasgeldlimiet		
Percentage	8,2%	8,2%
Bedrag	1.862	1.877
2 Vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jaar	0	0
schuld in rekening courant	0	0
door derden gestorte gelden 1 < jaar	0	0
overige schulden	2.572	1.946
Totaal	2.572	1.946
3 Vlottende middelen		
contante gelden in kas	0	0
tegoeden in rekening courant	4.629	224
overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	3.759
Totaal	4.629	3.983
4 Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	-2.057	-2.037
Toegestane kasgeldlimiet	1.862	1.877
Ruimte	3.919	3.915

Bedragen * € 1.000

Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Doordat OZHZ per 31/12/2015 geen leningen heeft uitstaan is het renterisico nihil.

Renterisico norm		31-12-2015	31-12-2014
Berekening renterisico			
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	0	0
3	Renterisico	0	0
Berekening rente risiconorm			
4	Begrotingstotaal	22.702	22.896
5	Percentage conform regeling	20%	20%
6	Renterisico norm	4.540	4.579
Toetsing renterisico aan norm			
3	Renterisico	0	0
6	Renterisico norm	4.540	4.579
7	Ruimte	4.540	4.579

Bedragen * € 1.000

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

OZHZ is per 31/12/2015 geen leningen aangegaan. Er hebben zich ook geen mutaties voorgedaan in de leningenportefeuille in 2015.

Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld 250.000 euro aan middelen aanhouden buiten de schatkist. (Het zogenaamde drempelbedrag)

Bij aanvang heeft OZHZ de afspraak gemaakt met BNG dat het banksaldo automatisch wordt afgeroomd vanaf 250.000 euro en overgeboekt naar de schatkistrekening bij het Rijk. Het afromen vindt dagelijks plaats om 15.30. In de praktijk gebeurt regelmatig dat OZHZ na dit tijdstip weer bedragen ontvangt waardoor het drempelbedrag wordt overschreden.

Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag in de toekomst overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afroming en overboeking aangescherpt.

Onderstaand is de berekening van het drempelbedrag nader toegelicht en is de realisatie weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	279	290	254	238
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	12
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	29	40	4	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	23.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	23.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
	Drempelbedrag	250 ¹			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	25.089	26.353	23.336	21.890
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	279	290	254	238

¹ (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000

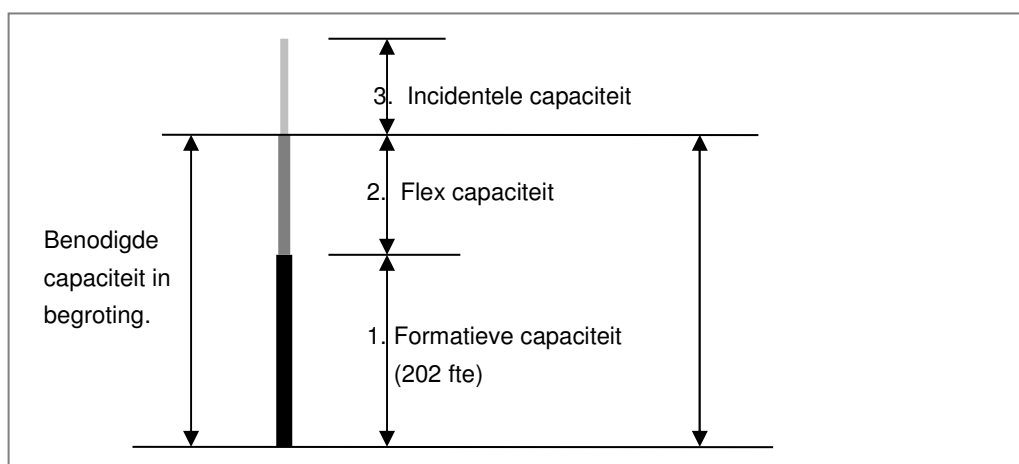
2.4 Bedrijfsvoering

2.4.1 Personeel- en organisatiebeleid

Formatie en capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden; onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Onderstaande figuur geeft het capaciteitsbeleid samengevat weer:

Doelstelling is een flexibele schil van gemiddeld 15%. De flexibele schil in 2015 bedroeg 15,4%.

Sinds medio 2013 vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

Ziekteverzuim

OZHZ hanteert een norm voor het ziekteverzuim van 5%. OZHZ heeft vooralsnog te maken met een hoger ziekteverzuim (6,1%²) dan de norm. Ten opzichte van 2014 is sprake van een forse verbetering van 1,4 procentpunt.

Vanaf 2014 zijn structurele verbeteringen in gang gezet om het ziekteverzuim te beperken. In 2014 heeft de focus in de aanpak gelegen op het op korte termijn beïnvloedbare deel van het ziekteverzuim. Deze inspanning heeft zijn resultaat gehad. De frequentie van het korte verzuim is met name afgenomen, medewerkers melden zich

² Realisatie 2015.

minder vaak ziek voor 1 tot 3 dagen ziekte. Het verzuimgedrag is vast onderwerp bij de personele gesprekken. Om de dalende trend, die onder invloed van de maatregelen zichtbaar is, voort te zetten zal nu vooral moeten worden ingezet op het verminderen van langdurig verzuim.

OZHZ heeft diverse medewerkers met chronisch medische problemen die regelmatig (en in meerdere jaren) langdurig verzuimen. De bedrijfsarts geeft aan dat het aantal gevallen waarbij sprake is van een relatie tussen het verzuim en het werk, relatief laag is.

OZHZ legt nu de focus op het terugbrengen van het verzuim in deze categorie. Daarbij is sprake van een structurele aanpak met duurzame resultaten. Centraal staat het in contact blijven met de langdurig zieke medewerker, met inachtneming van de regels die zijn vastgelegd in de Wet Verbetering Poortwachter. Daarnaast houden managers rekening met het feit dat het te doorlopen traject als werkgever bij ziekte van de medewerker twee jaar kan duren. Hierbij wordt ingezet op het juist volgen van procedures zodat de zorg voor de medewerker eventueel wordt overgenomen door het UWV door het toekennen van een WIA-uitkering.

Het Dagelijks Bestuur heeft besloten € 40.000 te reserveren zetten voor de verdere structurele aanpak van het ziekteverzuim bij genoemde, kwetsbare groep. Het besluit wordt bij de resultaatbestemming 2015 voorgelegd aan het algemeen bestuur.

2.4.2. Huisvesting 2015 en ICT

Huisvesting

Het algemeen bestuur heeft in 2011 besloten dat in principe per maart 2015, na afloop van het huidige huurcontract, het huidige pand zal worden verlaten. Het dagelijks bestuur heeft in 2013 ingestemd met de middellangetermijnvisie op de huisvesting van OZHZ en opdracht gegeven te komen tot een huurovereenkomst voor een nieuwe locatie onder marktconforme huurvoorwaarden en een huurprijs voor maximaal 10 jaar, met verlengingsoptie. Het bestuur heeft daarbij als financiële randvoorwaarde gesteld dat een structurele besparing moet worden gerealiseerd van € 150.000 per jaar door een efficiënter ruimtegebruik en een meer marktconforme prijs voor de huur en facilitaire kosten.

OZHZ heeft eind 2015 de nieuwe locatie Post 120 in het centrum van Dordrecht betrokken. De huurovereenkomst beslaat een periode van 10 jaar met een optie tot verlenging en een mogelijkheid van afschaling na 5 jaar. Met de nieuwe huisvesting is de beoogde besparing gerealiseerd door efficiënter ruimtegebruik en een meer marktconforme prijs voor de huur en facilitaire kosten. Naast de fysieke inrichting omvatte het traject ook de aanbesteding van facilitaire diensten, de verhuizing en aanpassing van cultuur en werkwijze. Het hele traject van de verhuizing is in samenspraak met de medewerkers doorlopen.

Ondersteund door passende ICT voorzieningen neemt het digitaal werken toe. Hiermee wordt het tevens mogelijk om plaats (zowel binnen als buiten het kantoor) en tijd onafhankelijk te kunnen werken. Dit draagt bij aan het zijn van een aantrekkelijke werkgever, waarbij medewerkers zelf in overleg invulling kunnen geven aan de randvoorwaarden om efficiënt te kunnen werken. In combinatie met het invoeren van een activiteit gebonden werkplek concept verlaagt de huisvestingslasten, bevordert de interne samenwerking en communicatie en leidt tot een hogere productiviteit.

ICT

OZHZ is voor de periode van 1 april 2014 tot 1 april 2021 een dienstverleningscontract aangegaan met het SCD inzake de ICT- en overige dienstverlening. De DVO geldt voor een periode van acht jaar en voorziet in een zuiverder opdrachtgever- opdrachtnemer relatie, in voldoende mate afrekenbare afspraken, in waarborgen voor kwalitatief goede dienstverlening en duidelijkheid bij tussentijdse beëindiging om welke reden dan ook. Met

ingang van 2017 is de financiële bijdrage herijkt. Het AB heeft in 2015 ingestemd met continuering van de overeenkomst voor de periode 1 april 2017- 1 april 2019 en de wijze van financiering van de meerkosten. Voor 1 april 2017 zal het SCD een nieuwe prijsopgave voor 2018-2021 doen.

In 2014 is door OZHZ samen met de projectorganisatie 'ICT op Orde' gewerkt aan de overgang naar de nieuwe netwerkomgeving Drechtsteden. In 2015 is de transitie naar de nieuwe netwerkomgeving Drechtsteden voltooid. De nieuwe netwerkomgeving is sneller en stabiel. Daarnaast biedt het meer mogelijkheden om het flexibele werkconcept te ondersteunen. Met de afgeronde transitie zijn veel wensen van OZHZ mogelijk gemaakt, nu kan vanaf 2016 op basis van de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) samen met het SCD verdere invulling worden gegeven aan de toekomstwensen van OZHZ. Hierbij staat het tijd- en plaats onafhankelijk werken centraal.

In enkele jaren zal OZHZ toegroeien naar het volledig digitaal werken. Deze transitie is in 2015 gestart met een modernisering- en efficiëncyslag door de invoering van een nieuw Document Management Systeem (DMS) dat digitaal werken goed faciliteert. Dit betreft niet alleen een ICT-aanpassing, maar vraagt tevens om een andere manier van werken van de medewerker en management.

2.4.3 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg van OZHZ is ondergebracht in het kwaliteitssysteem dat is gecertificeerd volgens ISO-9001 versie 2008. In 2015 heeft Lloyd's Register Quality Assurance twee audits gehouden bij OZHZ om te toetsen of de beschreven processen goed worden gevolgd en passen binnen de normen. De geautoriseerde auditoren hebben geconstateerd dat OZHZ haar processen goed op orde heeft. De verbeterpunten die zijn aangedragen worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

In het voorjaar van 2016 vindt hercertificering plaats volgens ISO-9001 versie 2015 voor OZHZ. In 2015 is speciale aandacht besteed aan de voorbereiding op de hercertificering. In het najaar van 2015 heeft daarom een zogenaamde FOCUS-audit plaatsgevonden. In de FOCUS-audit is OZHZ getoetst op de nieuwe richtlijnen als voorbereiding op de hercertificering.

II. Jaarrekening 2015

De jaarrekening bestaat uit de balans en resultatenrekening en met toelichting.

Via de balans en de programmarekening wordt financiële verantwoording afgelegd over het in 2014 gevoerde beleid. In het SISA-overzicht is de besteding van specifieke uitkeringen weergegeven ter verantwoording aan het Rijk.

1. Balans per 31/12/2015

Balans per 31 december 2015				
(bedragen in €)				
ACTIVA		2015		2014
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa				
Kosten verbonden aan het sluiten van geldlening en het saldo van agio en disagio	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-	-
Materiële vaste activa		1.163.233		210.171
Investerings:				
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-	-	-	-
met een economisch nut in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.163.233	-	210.171	-
In erfpacht gegeven gronden	-	-	-	-
Financiële vaste activa				
Kapitaalverstrekking aan:				
deelnemingen	-	-	-	-
gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-
overige verbonden partijen	-	-	-	-
Leningen aan:				
woningbouwcorporaties	-	-	-	-
deelnemingen	-	-	-	-
overige verbonden partijen	-	-	-	-
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-
overige langlopende leningen	-	-	-	-
Uitzettingen:				
in 's Rijks schatkist met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-
in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-
overige met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-
TOTAAL VASTE ACTIVA		1.163.233		210.171
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		-617.171		-893.985
Grond- en hulpstoffen:				
niet in exploitatie genomen bouwgronden	-	-	-	-
overige grond- en hulpstoffen	-	-	-	-
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	-617.171	-	-893.985	-
Gereed product en handelsgoederen	-	-	-	-
Vooruitbetalingen	-	-	-	-
Uitzettingen		6.933.411		5.684.443
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	2.271.948	-	1.841.145	-
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-
Rekening courant verhouding met het Rijk	4.628.964	-	-	-
Rekening courant verhouding overige niet-financiële instellingen	-	-	-	-
Overige vorderingen	32.499	-	84.106	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één 1 jaar	-	-	3.759.192	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier looptijd korter dan één 1 jaar	-	-	-	-
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één 1 jaar	-	-	-	-
Liquide middelen		246.451		223.726
Kas	409	-	897	-
Bank, inclusief kruisposten	246.042	-	222.829	-
Overlopende activa		164.012		252.666
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:				
Europese overheidslichamen	-	-	-	-
het Rijk	-	-	-	-
overige Nederlandse overheidslichamen	39.871	-	157.006	-
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotings jaren komen	124.141	-	95.660	-
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		6.726.703		5.266.850
TOTAAL ACTIVA		7.889.936		5.477.021

Balans per 31 december 2015

(bedragen in €)

PASSIVA	2015		2014	
VASTE PASSIVA				
<i>Eigen vermogen</i>		1.804.908		1.019.341
Algemene reserve	1.024.760		354.763	
Bestemmingsreserves	-		-	
Overige bestemmingsreserves	208.242		272.359	
Saldo van de rekening	571.906		392.219	
<i>Voorzieningen</i>		-		-
Voorzieningen	-		-	
<i>Vaste schulden</i>		-		-
Deze hebben een rentetypische looptijd langer dan één jaar				
Obligatieleningen	-		-	
Onderhandse leningen van:				
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-		-	
binnenlandse banken en				
overige financiële instellingen	-		-	
binnenlandse bedrijven	-		-	
openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige binnenlandse sectoren	-		-	
buitenlandse instellingen	-		-	
Door derden belegde gelden	-		-	
Waarborgsommen	-		-	
TOTAAL VASTE PASSIVA		1.804.908		1.019.341
VLOTTENDE PASSIVA				
<i>Vlottende schulden</i>		2.571.679		1.945.776
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Kasgeldleningen aangegaan bij:				
openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige partijen	-		-	
Banksaldi	-		-	
Overig	2.571.679		1.945.776	
<i>Overlopende passiva</i>		3.513.349		2.511.904
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.710.987		1.138.782	
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	1.802.362		1.340.872	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-		32.250	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		6.085.028		4.457.680
TOTAAL PASSIVA		7.889.936		5.477.021

1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor aan provincies en gemeenten geeft en de financiële verordening van OZHZ. De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 10, zesde lid, van de Financiële verordening en bedragen:

- 20 jaar voor motorvoertuigen
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar voor kantoorinstallaties en kantoormeubilair;
- 5 jaar voor informatieregister en digitaal archief;
- 5 jaar voor transportmiddelen en aanhangwagens
- 3 jaar voor automatiserings- en onderzoeksapparatuur.

OZHZ beschikt niet over gronden en terreinen.

In overeenstemming met artikel 10 van de Financiële verordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 niet geactiveerd.

Voorraden

De als “onderhanden werken” opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning.

Overlopende activa en liquide middelen

De overlopende activa en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor bestemming en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn door het algemeen bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Vaste schulden

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover OZHZ borg- en garantiestellingen is aangegaan, worden deze buiten de telling van de balans opgenomen. In de toelichting op de balans is dan nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voorbeelden zijn vakantiegelden en verlofdagen.

De financiële verordening OZHZ bepaalt dat de rapportages aan het bestuur afwijkingen behandelen, groter dan 10%, of groter dan € 50.000, ten opzichte van de begroting.³

---

³ Financiële verordening OZHZ, 5 december 2012

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015

ACTIVA

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

OZHZ bezit geen immateriële vaste activa.

1.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut.

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Paragraaf 2.3 'Onderhoud kapitaalgoederen' beschrijft de beleidsuitgangspunten en de systematiek van het onderhoud van deze kapitaalgoederen. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

1.2.1. Materiële vaste activa met economisch nut	31/12/2015	31/12/2014
a. erfpachtgronden	0	0
b. gronden en terreinen (algemene dienst)	0	0
c. woonruimten	0	0
d. bedrijfsgebouwen	610.503	0
e. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	0	0
f. vervoermiddelen	0	0
g. machines, apparaten en installaties	208.715	49.429
h. overige materiële vaste activa	344.015	160.742
totaal	1.163.233	210.171

Het verloop is als volgt:

Verloop materiële vaste activa	Waarde 31-12-2014	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Afwaardering ivm duurzame waardevermindering	Waarde 31-12-2015
a. Erfpachtgronden	0	0	0	0	0	0
b. Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0
c. Woonruimten	0	0	0	0	0	0
d. Bedrijfsgebouwen	0	610.503	0	0	0	610.503
e. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	0	0	0	0	0	0
f. Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0
g. Machines, apparaten en installaties	49.429	173.325	0	14.039	0	208.715
h. Overige materiële vaste activa	160.742	343.935	0	28.381	132.281	344.015
Totaal	210.171	1.127.763	0	42.420	132.281	1.163.233

De afschrijvingen zijn gerealiseerd conform de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling (zie 1.1). Daarnaast heeft afboeking plaatsgevonden van het achtergebleven meubilair aan de Noordendijk.

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

Verloop investeringskredieten		Krediet	Uitgaven	Handhaven	Over te brengen
		Beschikbaar	2015	Afsluiten	2016
a.	Huurdersinvesteringen gebouw Post120	770.000	610.503	Handhaven	159.497
b.	ICT en audiovisuele investeringen Post120	30.000	52.805	Handhaven	-22.805
c.	Meubilair Post120	520.000	343.935	Handhaven	176.065
d.	Overige huisvesting / ICT	16.050	0	Afsluiten	0
e.	Implementatie Join	183.000	120.520	Handhaven	62.480
Totaal		1.519.050	1.127.763		375.237

Huurdersinvesteringen Post 120

In februari 2014 heeft het DB de locatie Post 120 aangewezen als nieuwe locatie voor OZHZ. OZHZ heeft zich eind 2015 gehuisvest in het nieuwe pand. Het investeringskrediet betreft de gebruikersinvesteringen in het pand, zoals de douche- en kleedfaciliteiten, de binnentrap, archieftruimte, dakterras, etc.

ICT en audiovisuele investeringen post 120

De Investering betreft de bekabeling en audiovisuele middelen.

Meubilair post 120

In 2015 is nieuw meubilair aangeschaft, passend bij het flexibele kantoorconcept in Post 120.

Overige huisvesting/ICT

Het investeringskrediet betreft reguliere investeringen in meubilair en ICT. Het krediet zal worden afgesloten in 2016 en samengevoegd met het krediet "huisvesting Post 120".

Implementatie JOIN

Eind april heeft OZHZ een contract gesloten met Decos voor een nieuw zaakstelsel – document management stelsel (DMS). Met het stelsel, genaamd JOIN, heeft OZHZ een compleet stelsel dat is voorbereid op digitaal werken in Post 120. Het investeringskrediet bedraagt de eenmalige implementatiekosten plus de kosten voor de koppeling met andere systemen.

1.3 Financiële vaste activa

OZHZ beschikt niet over financiële vaste activa.

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden zijn uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraden	31-12-2015	31-12-2014
Onderhanden werk	-617.171	-893.985
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Totaal voorraden	-617.171	-893.985

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten ten behoeve van gemeenten op het gebied van milieuonderzoek. De voorraad bestaat uit nog te factureren uitgevoerde werkzaamheden tegenover ontvangen bijdragen waarvoor nog activiteiten moeten worden verricht.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen rente typische looptijd <1 jaar	Saldo 31-12-2015	Gecorrigeerd 31-12-2014
a. Vorderingen op openbare lichamen	2.271.948	1.841.145
b. Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0	0
c. Overige verstrekte kasleningen	0	0
d. Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	4.628.964	0
e. Rekening-courantverhoudingen met overige financiële instellingen	0	
f. Overige vorderingen	32.499	84.106
g. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	0	3.759.192
h. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier	0	0
i. Overige uitzettingen	0	0
Totaal	6.933.411	5.684.443

De vordering op openbare lichamen betreft voornamelijk de voorschotfacturen aan gemeenten en provincie inzake uitvoering van de wettelijke taken en programma's en de inwonerbijdrage.

Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening ad € 4.829 in mindering gebracht op basis van geschatte inningskansen.

2.3 *Liquide middelen*

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2015	31-12-2014
Kas	409	897
Bank & Giro	243.062	219.809
Kruisposten	2.980	3.020
Totaal	246.451	223.726

Het banksaldo betreft de ontvangen voorschot- en subsidiebedragen en het nog openstaande crediteurensaldo. Vanwege de invoering van het schatkistbankieren (zie paragraaf 2.3 financiering) is in 2015 sprake van uitzettingen in 's Rijkschatkist. Daardoor is het saldo liquide middelen begrensd op € 250.000.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 4) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2.4 *Overlopende activa*

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

Overlopende activa	31-12-2015	31-12-2014
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel		
<i>Europese overheidslichamen</i>	0	0
<i>Het Rijk</i>	39.871	157.006
<i>Overige Nederlandse overheidslichamen</i>	0	0
Totaal	39.871	157.006

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vorderingen op overheidslichamen die nog niet zijn gefactureerd. De onderbouwing is als volgt:

Uitkering met specifiek bestedingsdoel	Beginsaldo	Mutaties		Endsaldo
	2015	Toevoegingen	Ontvangen	2015
Uitvoering milieutaken gemeente Alblasserdam	770	0	770	0
Uitvoering milieutaken gemeente Binnenmaas	11.783	1.755	11.783	1.755
Uitvoering milieutaken gemeente Cromstrijen	11.673	90	11.673	90
Uitvoering milieutaken gemeente Dordrecht	112.593	0	112.593	0
Uitvoering milieutaken gemeente Giessenlanden	5.611	0	5.611	0
Uitvoering milieutaken gemeente Gorinchem	5.106	28.793	5.106	28.793
Uitvoering milieutaken gemeente Korendijk	9.470	0	9.470	0
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	0	9.233	0	9.233
	157.006	39.871	157.006	39.871

2.5 Overige bedragen ten laste van volgende begrotingsjaren

Overige bedragen ten laste van volgende begrotingsjaren	31-12-2015	31-12-2014
Nog te ontvangen bedragen	64.703	0
Vooruitbetaalde bedragen	59.438	95.660
Totaal	124.141	95.660

Vooruitbetaalde bedragen

Dit zijn facturen die voor 31 december 2015 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2016. Veelal gaat het om verzekeringspremies, licenties en contributies.

Nog te ontvangen bedragen

Dit zijn bedragen die ten gunste van het boekjaar 2015 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2016 worden ontvangen.

PASSIVA

1. Vaste financieringsmiddelen

1.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening. Conform artikel 54, tweede lid, van het BBV is per reserve het verloop gedurende het boekjaar weergegeven. Er is geen sprake van specifieke bestemmingsreserves die zijn gevormd voor de afschrijving op activa.

Eigen vermogen	31-12-2015	31-12-2014
Algemene reserve	1.024.760	354.763
Bestemmingsreserves	208.242	272.359
Nog te bestemmen resultaat jaarrekening	571.906	392.219
Totaal	1.804.908	1.019.341

In het onderstaand overzicht is het verloop van de reserves in 2015 weergegeven.

Omschrijving	31-12-2014	Bestemming	Balans	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2015
		rek 2014	mutatie	2015	2015	
Algemene reserve Omgevingsdienst	0	0	624.759	400.000	0	1.024.760
Algemene reserve - Weerstandsreserve RZHZ	63.602	269.997	-333.599	0	0	0
Algemene reserve - Weerstandsreserve PZH	291.160	0	-291.160	0	0	0
Bestemmingsreserve - Sociaalplan kosten PZH	48.000	0	0	0	48.000	0
Bestemmingsreserve - Programmabijdrage PZH	96.433	46.983	0	0	112.100	31.316
Bestemmingsreserve - Materieel budget PZH	66.927	0	0	110.000	0	176.927
Bestemmingsreserve - Ontvlechting gemeenten	61.000	0	0	0	61.000	0
Bestemmingsreserve- Bouw en Woningtoezicht	0	75.239	0	0	75.239	0
Totaal	627.122	392.219	0	510.000	296.339	1.233.002

Algemene reserve weerstandsvermogen

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (Deel I, paragraaf 2.1).

In 2015 zijn de separate weerstandsreserves PZH en gemeenten samengevoegd. Daarnaast heeft een extra toevoeging van € 400.000 plaatsgevonden bij tweede bestuursrapportage.

Bestemmingsreserve sociaal plan kosten PZH

De onttrekking vloeit voort uit de afspraken die met PZH zijn gemaakt bij de vorming van OZHZ inzake de hogere sociale lasten van voormalig PZH medewerkers. De reserve loopt af per 31/12/2015.

Bestemmingsreserve Programmabijdrage Provincie Zuid-Holland

Conform het besluit van het algemeen bestuur in 2011 is een reservering gemaakt voor eventuele complexe dossiers in de komende jaren. De toevoeging is conform de eerste bestuursrapportage en betreft extra middelen voor een complex dossier.

Bestemmingsreserve Materieel budget Provincie Zuid-Holland

Uit dit budget worden de directe productiekosten van het provinciaal werkprogramma gedekt.

Conform het besluit van het algemeen bestuur is een reservering gemaakt voor toekomstige materiële uitgaven van de provincie.

Bestemmingsreserve ontvechtingskosten gemeenten

Het bedrag is gereserveerd ter dekking van de financiële gevolgen van een aantal knelpunten dat zijn oorsprong heeft, in de tijd van voor de vorming van OZHZ. Het betreft een in een eerder stadium door de archiefinspecteur geconstateerde benodigde opschoning van het archief en dekking van de financiële consequenties ten gevolge van een personeel dossier. De onttrekking is conform de eerste bestuursrapportage 2015.

Bestemmingsreserve Bouwtaken

Het bedrag is gereserveerd ter dekking van onvoorziene taak gerelateerde risico's bij het onderdeel Bouw. De reserve is in 2015 onttrokken ter dekking van extra inhuurkosten op de bouwtaken ten gevolge van ziekteverzuim.

1.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor op balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en niet vrij aanwendbaar door het bestuur. In 2015 was geen sprake van risico's of verplichtingen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

1.3 Langlopende schulden

OZHZ heeft net als in eerdere jaren geen vaste schulden. Er zijn ook geen tussentijdse ontwikkelingen geweest.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	31-12-2015	31-12-2014
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar	2.571.679	1.945.776
Overlopende passiva	3.513.349	2.511.904
Totaal	6.085.029	4.457.680

2.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar	31-12-2015	31-12-2014
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en giroaldi	0	0
Bank Nederlandse Gemeenten	0	0
Overige schulden	2.571.679	1.945.776
Totaal	2.571.679	1.945.776

De overige schulden bestaan met name uit de crediteuren. Afwikkeling van de openstaande schulden vindt plaats in het eerste kwartaal van 2016.

2.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post Overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2015	31-12-2014
Vooruitontvangen bedragen van		
<i>EU</i>	0	0
<i>Rijk</i>	0	0
<i>Overige overheid</i>	1.802.362	1.340.872
Overige vooruitontvangen bedragen	0	32.250
Nog te betalen bedragen	1.710.987	1.138.782
Totaal	3.513.349	2.511.904

De vooruit ontvangen bedragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen betreffen de periodieke voorschotten van de opdrachtgevers. De onderbouwing is als volgt:

Uitkering met specifiek bestedingsdoel	Beginsaldo	Mutaties		Eindsaldo
	2015	Ontvangen	Vrijgevallen	2015
Regie Wabo en advisering Briks	115.480		115.480	-
Uitvoering BWT- en milieutaken gemeente Alblasterdam	50.778	97.005	50.778	97.005
Uitvoering milieutaken gemeente Binnenmaas	-	98.813	-	98.813
Uitvoering milieutaken gemeente Cromstrijen	-	43.617	-	43.617
Uitvoering BWT- en milieutaken gemeente Dordrecht	34.052	-	34.052	-
Uitvoering milieutaken gemeente Giessenlanden	-	293.196	-	293.196
Uitvoering milieutaken gemeente Gorinchem	-	118.250	-	118.250
Uitvoering milieutaken gemeente Hardinxveld-Giessendam	1.856	119.188	1.856	119.188
Uitvoering milieutaken gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	13.842	34.453	13.842	34.453
Uitvoering BWT- en milieutaken gemeente Leerdam	88.528	98.453	88.528	98.453
Uitvoering milieutaken gemeente Korendijk	-	13.673	-	13.673
Uitvoering milieutaken gemeente Molenwaard	-	16.744	-	16.744
Uitvoering milieutaken gemeente Oud-Beijerland	28.410	59.614	28.410	59.614
Uitvoering milieutaken gemeente Papendrecht	7.778	113.791	7.778	113.791
Uitvoering milieutaken gemeente Provincie Zuid-Holland	238.215	22.794	238.215	22.794
Uitvoering milieutaken gemeente Sliedrecht	24.859	142.268	24.859	142.268
Uitvoering milieutaken gemeente Strijen	64.661	42.345	64.661	42.345
Uitvoering milieutaken gemeente Zederik	75.883	103.163	75.883	103.163
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	30.187	-	30.187	-
Inwonerbijdrage	71.890	198.627	71.890	198.627
Subsidie Dordtse Kil	6.000	-	-	6.000
Subsidie Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit	488.453	-	453.965	34.488
Subsidie Energiebesparing	-	53.454	-	53.454
Subsidie E-noses	-	92.425	-	92.425
Totaal	1.340.872	1.761.874	1.300.384	1.802.362

1.3 Niet uit de balans blijvende rechten en financiële verplichtingen

De niet uit balans blijvende verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten waaruit één of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe worden ook de verplichtingen gerekend die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en verplichtingen die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren.

Het gaat daarbij om de volgende verplichtingen en rechten:

Huurverplichtingen

Eind 2011 is het onderhuurcontract tussen OZHZ en de voormalige regio ZHZ getekend voor het pand aan de Noordendijk. Het huurcontract is begin 2015 verlengd en opgezegd per 30/11/2015. De jaarlijkse huurlast bedraagt € 658.000 (prijsspeil 2014). Met het vertrek bij de Noordendijk heeft OZHZ ook de overeenkomst met het SCD inzake de Facilitaire dienstverlening opgezegd. Met dit contract was een jaarbedrag van circa € 456.000 gemoeid.

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie post 120 te Dordrecht. De jaarlijkse huurlast bedraagt € 490.000. In het nieuwe pand is de facilitaire dienstverlening aanbesteed via kortlopende contracten. OZHZ start in 2016 een aanbesteding voor langere termijn.

Met de gemeenten Leerdam, Alblasserdam en Giessenlanden zijn tijdelijke afspraken gemaakt omtrent het afnemen van decentrale werkplekken. OZHZ betaalt hiervoor € 45.000 per jaar. De overeenkomsten eindigen respectievelijk in 2016, 2017 en 2018.

Alleenrecht SCD ICT en telefonie

Met betrekking tot de bestuurlijk juridische verbinding met het SCD heeft het algemeen bestuur er op 11 mei 2012 voor gekozen om de optie van het verstrekken van alleenrecht nader uit te werken. In het algemeen bestuur van 11 mei 2012 is tevens afgesproken dat de provincie Zuid-Holland door de gemeentelijke deelnemers in de gemeenschappelijke regeling moet worden gevrijwaard van elke aansprakelijkheid.

De DVO geldt voor acht jaar⁴ en voorziet in een zuiverder opdrachtgever- opdrachtnemer relatie, in voldoende mate afrekenbare afspraken, in waarborgen voor kwalitatief goede dienstverlening en duidelijkheid bij tussentijdse beëindiging om welke reden dan ook. De jaarlijkse bijdrage aan het SCD conform de DVO ICT bedraagt € 1,19 mln. Met ingang van 2017 is de financiële bijdrage herijkt naar een bedrag van € 1,268 mln.

Overige dienstverlening SCD

De overige dienstverlening SCD heeft betrekking op personeel en organisatie (€ 244.000) inkoop en verzekering (€ 28.000) en juridische dienstverlening (€ 30.000).

Vanwege het stilleggen van het project "systeemkoppelingen" is OZHZ voornemens om in ieder geval tot en met 2016 ook de financiële administratie deels door het SCD te laten verzorgen. In dit kader is in 2015 een DVO afgesloten (€ 145.000). Daarnaast heeft OZHZ een aantal DVO's voor een relatief gering bedrag voor btw advies, het wassen van dienstvoertuigen en de lichtdrukkerij.

Gebruiksrecht en onderhoud programmatuur

De voormalige milieudienst heeft een overeenkomst gesloten inzake het gebruiksrecht en onderhoud van het systeem Squit XO als basisprocessen systeem voor het verlenen van vergunningen en het verlenen van diensten op het gebied van milieu. Het contract betreft een jaarbedrag van € 104.000.

---

⁴ Inclusief het overgangsjaar van april 2013-april 2014, waarin de dienstverlening was gebaseerd op een tussentijdse bilaterale overeenkomst.

Eind april heeft OZHZ een contract gesloten met Decos voor een nieuw zaaksysteem – document management systeem (DMS). Met het systeem, genaamd JOIN, heeft OZHZ een compleet systeem dat is voorbereid op digitaal werken in Post 120. Het contract betreft een jaarbedrag van circa € 15.000.

In 2012 heeft OZHZ de Europese aanbesteding van de projecten- en tijdadministratie afgerond. OZHZ neemt nu de modules voor het tijdschrijven en de projectadministratie af. Met de licenties is een bedrag gemoeid van circa € 100.000 per jaar.

Arbozorg

In het kader van de Arbozorg heeft OZHZ een raamovereenkomst afgesloten met de Arbo Unie. De kosten variëren al naar gelang de producten die zijn afgenomen. In 2015 bedroegen de Arbokosten circa € 45.000. De overeenkomst heeft een looptijd tot 1 april 2016.

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen voor auto's betreffen een bedrag van circa € 170.000 per jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de reguliere begroting. Met betrekking tot het leasen van auto's geldt een afbouwbeleid, voor wat betreft medewerkers privé gebruik mogen maken van leaseauto's.

Flexibele schil

Sinds medio 2013 vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd. Financiële dekking plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers.

Personele verplichtingen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen geen voorzieningen worden gevormd noch anderszins verplichtingen worden opgenomen voor jaarlijks terugkerende arbeidsgelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Ten aanzien van vakantiegelden en verlofdagen van personeel zijn de feitelijke jaarlasten in de jaarrekening opgenomen. De op de balansdatum opgebouwde vakantiegeldrechten en de nog openstaande reguliere verlofdagen zijn niet als verplichting in de balans opgenomen. De uitbetaling van het opgebouwde vakantiegeld vindt plaats in de maand mei van het volgend jaar en drukt als zodanig geheel op dat jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers. Voor het bovenmatige verlof is een verplichting opgenomen van € 209.000. Daarnaast is sprake van een verplichting aan voormalig personeel. Het betreft een bedrag van € 85.000 per jaar tot en met augustus 2017.

In de CAO 2013-2015 zijn sociale partners overeengekomen per 1 januari 2016 een individueel keuzebudget (IKB) in te voeren. Dit IKB sluit aan bij de wens voor meer keuzevrijheid voor werknemers, maakt maatwerk op individuele basis mogelijk en is voor alle gemeenten gelijkvormig. IKB maakt het voor medewerkers mogelijk vakantiegeld maandelijks uit te laten betalen. In 2016 kan dit leiden tot een incidenteel hogere uitbetaling, omdat medewerkers mogelijkerwijs voor 17 maanden vakantieverlof mogen laten uitbetalen (maximaal € 570.000 aan meerkosten). Op lange termijn is dit effect neutraal. Conform het BBV zal in 2016 eenmalig een verplichting van € 570.000 worden gevormd, ten laste van het weerstandsvermogen.

Vervanging vaartuig Pandion

In de overeenkomst tot overdracht van het vaartuig Pandion van PZH naar OZHZ, d.d. 29 maart 2011, is bepaald dat de jaarlijkse kapitaallasten van de vervanging van de Pandion in 2020, of zoveel eerder, afhankelijk van de technische staat, worden vergoed door PZH, gedurende de periode die PZH voor dergelijke zaken hanteert.

2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

De programmarekening 2015 sluit met een positief saldo van € 582.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 264.000) is er sprake van een voordeel van € 318.000. Het cijfermatige beeld is hieronder weergegeven. Voor de analyse wordt verwezen naar deel I; Jaarverslag, hoofdstuk 1; Programmaverantwoording, paragraaf 1.4: "Wat heeft het gekost?". De analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarstukken.

Programmarekening 2015	Realisatie 2014	Begroting 2015 Primair	Begroting 2015 Bijgesteld	Realisatie 2015	Vershil
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid					
Baten					
Inwonerbijdrage	2.506	2.506	2.506	2.506	0
Wettelijke taken	15.840	15.593	16.530	16.261	-268
Adviezen en projecten	2.997	2.337	2.290	2.775	485
Subsidies	615	479	356	783	427
Programmabijdrage Provincie ZH	367	477	437	437	0
Materieel budget Provincie ZH	153	462	325	256	-69
Inhuur indirect Provincie ZH	0	61	0	0	0
Overige baten	318	106	258	250	-8
Totaal baten	22.795	22.021	22.702	23.268	566
Lasten					
Personeelskosten	17.506	16.317	17.558	17.240	-318
Kapitaallasten	276	430	185	175	-10
Ondersteuning SCD	2.050	1.939	2.100	2.096	-4
Huisvesting	785	711	752	625	-127
Overige bedrijfskosten	902	966	954	962	8
Additionele productkosten	991	1.312	585	1.294	709
Onvoorzien	56	221	50	91	41
Voorziening personeel en ziekteverzuim	143	0	40	0	-40
Totaal lasten	22.710	21.896	22.223	22.483	259
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	85	125	478	786	308
Onttrekkingen aan reserves	307	0	296	296	0
Toevoegingen aan reserves	0	0	510	510	0
Gerealiseerd resultaat	392	125	264	572	308
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>2.506</i>	<i>2.506</i>	<i>2.506</i>	<i>2.506</i>	<i>0</i>

Bedragen * € 1.000

Reserves	Begroting 2015 Primair	Begroting 2015 Bijgesteld	Realisatie	Vershil	Besluit
Toevoegingen:					
Bestemmingsreserve materieel budget PZH	0	110	110	0	Eerste begrotingswijziging 2015
Algemene reserve	0	400	400	0	Tweede begrotingswijziging 2015
Totaal toevoegingen	0	510	510	0	
Onttrekkingen:					
Sociaal plankosten PZH	0	48	48	0	Eerste begrotingswijziging 2015
Programmabijdrage PZH	0	112	112	0	Eerste begrotingswijziging 2015
Ontvlechting gemeenten	0	61	61	0	Eerste begrotingswijziging 2015
Bouw en Woningtoezicht	0	75	75	0	Eerste begrotingswijziging 2015
Totaal onttrekkingen	0	296	296	0	
Saldo toevoegingen/onttrekkingen	0	214	214	0	

Bedragen * € 1.000

Incidentele baten en lasten

De baten en lasten zijn afhankelijk van de vraag en hebben doorgaans een structureel karakter, al kan de omvang variëren. Incidentele baten in 2015 zijn:

- Subsidiebaten externe veiligheid. De baten in 2015 bedroegen € 220.000. Hiervoor zijn overeenkomstige lasten gerealiseerd.
- Subsidiebaten Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. De baten in 2015 bedroegen € 454.000. Hiervoor zijn overeenkomstige lasten gerealiseerd.
- Het project Kamerverhuur (€ 239.000) dat wordt uitgevoerd voor de gemeente Dordrecht. Hiervoor zijn overeenkomstige lasten gerealiseerd.
- Een incidentele bate (€ 104.000) ten gevolge van vrijval van lump sum middelen in de kader van de overdracht van BWT van gemeenten naar OZHZ.
- het uitvoeren van taken voor de OmgevingsdienstNL (€ 102.000). Ook hier staan lasten tegenover.
- De receptietaken die OZHZ uitvoert voor het SCD tot en met 2015 (€ 52.000);
- Een naheffing van de energiekosten over de jaren 2012 tot en met 2015 (€ 67.000 hogere lasten).

Algemene dekkingsmiddelen

De inwonerbijdrage (€ 2,5 mln.) is een lumpsum budget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Onvoorzien

Het budget onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedoeld voor afboeking van niet factureerbare uren (onderhanden werk) en overige onvoorziene tegenvallers.

Onvoorzien

Afboeking oninbare posten	23
Huur en servicekosten - Onvoorzien	67
Oninbare privaatrechtelijke vorderingen	1

Totaal onvoorzien	91

Bedragen * € 1.000

3 Single Information Single Audit (SISA)

OZHZ is verplicht in haar jaarrekening op een voorgeschreven wijze verantwoording af te leggen over een aantal specifieke rijksregelingen. De doelstelling van Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden te verminderen. De SiSa-verantwoordingssystematiek sluit namelijk aan bij het reguliere jaarrekeningproces van de medeoverheden. Daarmee behoren afzonderlijke verantwoordingen per specifieke uitkeringen en de controle van de accountant daarop tot het verleden.

Voor OZHZ valt het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit en Sanering Verkeerslawaaï onder de verantwoordingsplicht.

Met betrekking tot het onderwerp het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit is er sprake van cofinanciering. Dit betekent dat naast de inzet van de subsidie, onder beheer bij OZHZ, de gemeenten ook een financiële bijdrage moeten leveren, wil een subsidiebedrag uitgekeerd worden.

De subsidie NSL is ontvangen in drie tranches en voor tranche 3 is cofinanciering verplicht.

Hieronder is in schema weergegeven welke bedragen OZHZ in de voorgaande jaren heeft uitgegeven ofwel wat de subsidie-uitgaven zijn geweest en welke uitgaven door de gemeenten zijn bijgedragen (cofinanciering). De regeling is in 2014 verlengd om één jaar extra ruimte te geven voor het besteden van de NSL-middelen, te weten tot en met 2015. De verlenging van de bestedingstermijn tot 1-1-2016 heeft volgens de brief van I&M (14-10-2014) betrekking op de 3e en 4e tranche van de NSL subsidies. Uit de subsidiebeschikkingen voor de 1e en 2e tranches (uit resp. 2006 en 2007) blijkt geen eenduidige einddatum voor besteding van middelen in lokale programma's ter verbetering van de luchtkwaliteit. In de SiSa-verantwoording is geen onderscheid opgenomen tussen 1e, 2e, 3e en 4e tranche. Het ministerie van IenM heeft de provincies daarom per brief (15-7-2015) laten weten de subsidietermijn van de 1e en 2e tranche gelijk te trekken met de 3e en 4e tranche. De bestedingen van de 1e en 2e tranche konden volgens deze brief uiterlijk op 31 december 2015 gelijktijdig met de 3e en 4e tranche worden verantwoord.

In de brief van 26 november 2015 van de staatssecretaris van IenM aan de tweede kamer, is ook bekend gemaakt dat zij het voornemen heeft om het NSL te verlengen tot het moment waarop de Omgevingswet in werking treedt (in 2018). Voordeel hiervan is dat de luchtkwaliteitspunten op de huidige manier gemonitord kunnen blijven worden en steden meer tijd krijgen om de hun reeds toegekende NSL-budgetten te besteden aan luchtkwaliteitsmaatregelen. Met het verlengen van de NSL sluiten het NSL en de Omgevingswet mooi op elkaar aan waardoor er geen juridisch overgangsregime nodig is.

Jaar van uitgave	Beschikkingnummer	Verantwoord t.l.v. provinciale middelen en rentebaten	Eigen middelen door gemeente ingezet (cofinanciering)	T.l.v. Rentebaten
2006	-	0	0	0
2007	-	0	0	0
2008	-	0	0	0
2009	PZH 2010-163819766	1031	0	0
2010	PZH 2010-163819766	60.894	38.036	0
2012	PZH 2010-163819766	20.561	0	8.617
2013	PZH 2010-163819766	116.607	114.107	1.762
2015	PZH 2010-163819766	453.965	0	0

Verplichte bedragen m.b.t. NSL

NSL code, maatregel	Maatregelenpakket	gemeentelijk of regionale uitvoering	regio	Tranche	Verplicht	2015 afgerond
17224	Verkeersstructuurplan Gorinchem; verkeersstructuurplan gericht op verbeteren situatie van Banneweg en Spijkssteeg	GO	ALV	1e en 2e tranche	€ 234.000,00	€ 234.000,00
17232	Onderzoek Kortenhoevenseweg Zederik; 30 km/u Verlaging snelheid Kortenhoevenseweg door wijzigingbeplanting/wegprofiel, met voorafgaand inrichtingsstudie	ZD	ALV	1e en 2e tranche	€ 11.527,50	€ 11.527,50
17235	Gebruik fiets in de gemeente en naar/van de scholen; en bij gemeente medewerkers Stimuleren gebruik fiets onder scholieren, medewerkers gemeenten en derden	HW	HW	1e en 2e tranche	€ 37.084,00	€ 37.084,00
17236	Roetfilters voor het gemeentelijk wagenpark en contractpartners	HW	HW	1e en 2e tranche	€ 41.779,38	€ 39.756,13
17239	Ondersteunen initiatieven van derden	HW	HW	1e en 2e tranche	€ 22.755,00	
17240	Het nieuwe rijden	HW	HW	1e en 2e tranche	€ 6.935,30	€ 6.935,30
17241	Studie parkeerregulering (OB)	OB	HW	1e en 2e tranche	€ 7.161,65	€ 7.161,55
17242	Verkeersstructuurplan (OB)	OB	HW	1e en 2e tranche	€ 69.500,00	€ 69.500,00
17243	Verbetering luchtkwaliteit Stougjesdijk (OB)	OB	HW	1e en 2e tranche	€ 48.000,00	€ 48.000,00
					€ 478.742,83	€ 453.964,48

S18a bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverbreiding sika - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF								
ISM	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) S18a tussen medeoverheden	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekenend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen
		Provinciale beschikking en/of verordening						
		Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (S18a tussen medeoverheden)						
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 05	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 06
1		PZH 2010-163819766	€ 453.965	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2		Kopie beschikkingnummer	Cumulative besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulative besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T)	Cumulative besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T)	Cumulative besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T)		
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 10		
1		PZH 2010-163810766	€ 642.679	€ 0	€ 0	€ 0		
2		Kopie beschikkingnummer	Cumulative besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T)	Cumulative besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T)	Eindverantwoording ja/nee	Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden		
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie				
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 12	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 13	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 14		
1		PZH 2010-163810766	€ 10.379	€ 0	nee			
2								

S18a-bijlage 2016

4. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht), indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-)publieke instelling. Onderstaand het WNT overzicht 2015:

Naam	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning	Door werkgever betaalde	Belastbare	Voorzieningen betaalbaar	Beëindigings-uitkeringen	Jaar beëindiging	Motivering
					SV-premies	kosten-vergoedingen	op termijn			
R. Visser	Directeur OZHZ	2015	1,11 FTE	€ 131.109,22	€ 0	€ 2.675,68	€ 15.929,79	Nvt	Nvt	
H.L.J. Mirck	Lid AB en DB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
P. Boogaard	Lid AB en DB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
D.A. Heijkoop	Lid AB en DB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
H. van der Linden	Lid AB en DB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
R. Visser	Lid AB en DB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
R.A. Janssen	Voorzitter AB en DB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
P.G. Tanja	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
G. Bos	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
T.C.C. den Braanker	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
C. Koppenol	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
A. Kraijo	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
W.W. Joosten	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
T. van Houwelingen	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
B. Boelhouwers	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
A.J. Rijdsdijk	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
T. Boerman	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
F.J. van de Velde	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
P. van Leenen	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
W. van der Leij	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
R.A.M. van der Sande	Lid AB	2015		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	

De WNT schrijft ook voor dat een vergelijking wordt gemaakt met het voorgaande jaar. Onderstaand het WNT overzicht van de jaarrekening 2014:

Naam	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning	Door werkgever betaalde SV-premie's	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	Beëindigings-uitkeringen	Jaar beëindiging	Motivering
R.A. Janssen	Voorzitter DB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
P.H. Sleeking	Lid DB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
R. van der Linden	Lid DB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
H.L.J. Mirck	Lid DB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
W.F. Reijnierse	Lid DB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
P. Boomgaard	Lid DB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
D.A. Heijkoop	Lid DB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
R. Visser	Directeur OZHZ	Geheel 2014	1,11 FTE	€ 131.266,65	€ 9.794,57	€ 0	€ 24.055,89	Nvt	Nvt	
P.G. Tanja	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
G. Bos	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
T.C.C. den Braanker	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
C. Koppenol	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
A. Kraijo	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
W.W. Joosten	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
H. van der Linden	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
T. van Houwelingen	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
P. Boogaard	Lid AB	Juni t/m december		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
P. Verheij	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
A.J. Borgdorff	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
B. Boelhouwers	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
P.H. Sleeking	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
J. de Groot	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
A.J. Rijdsdijk	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
D.A. Heijkoop	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
T. Boerman	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
F. van de Velde	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
W.F. Reijnierse	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
W. van der Leij	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
J.G. van Buuren	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
J.R. Reuwer-Verheij	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
A. de Waard	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
W.J.L.M. van Tilborg	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
J. Freije	Lid AB	Januari t/m mei		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
H.L.J. Mirck	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
R.A. Janssen	Voorzitter AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
R.A.M. van der Sande	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	
R. Visser	Lid AB	Geheel 2014		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nvt	Nvt	

5. Rechtmatigheid

5.1 Kaders

Jaarlijks wordt door het dagelijks bestuur op grond van artikel 6, vijfde lid, van de Financiële Verordening een intern controleplan vastgesteld. Het dagelijks bestuur is verplicht (cf. art. 216 en 217 van de Provinciewet) zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen. Deze toetsing vindt plaats aan de hand van een intern controleplan.

In navolging van de Financiële verordening heeft het dagelijks bestuur op in november 2015 het controleplan 2016 vastgesteld. Dit interne controleplan heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. Tevens biedt interne controle de kans op het treffen van preventieve maatregelen om onvolkomenheden in de toekomst te voorkomen. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren. Belangrijkste thema's van het controleplan zijn: inkoop en aanbesteding, salarissen, debiteuren, crediteuren, treasury, het onderhanden werk, de kleine kas en projecten en programma's.

Daarnaast heeft het AB in november 2015 het Controleprotocol 2015 vastgesteld. Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren rapportagetoleranties voor de controle van de jaarrekening.

Zowel het controleprotocol als het controleplan vormen de basis voor de uitgevoerde interne controle.

5.2 Beheersmaatregelen rechtmatigheid

Belangrijkste thema's van het controleplan zijn: inkoop en aanbesteding, salarissen, debiteuren, crediteuren, treasury, het onderhanden werk, de kleine kas en projecten en programma's.

De uitvoering van het interne controleplan leidt tot het volgende beeld op hoofdlijnen:

Inkoop en aanbesteding

Het aangaan van verplichtingen gebeurt na voorafgaande toestemming van de controller. De aanvraag wordt beoordeeld op financiële rechtmatigheid, doelmatigheid en beschikbaarheid van financiën. De toestemming wordt vastgelegd op het verplichtingenformulier. Vanuit deze voorafgaande toets zijn geen verplichtingen geconstateerd met een onrechtmatig karakter.

Over 2015 heeft een uitgebreide verbijzonderde interne controle plaatsgevonden over de inkoop van 2015. Hierbij is de financiële rechtmatigheid van een 30 posten beoordeeld, waarvan 15 posten reeds bij interim controle zijn beoordeeld.

Van de totale ca. € 19 miljoen inkoopwaarde is in totaal € 5 miljoen (28%) gecontroleerd. De inkoop zijn onder meer getoetst op naleving van de Europese regelgeving, de inkoopprocedure van OZHZ, het (nieuwe) Inkoop- en Aanbestedingsbeleid van de Drechtsteden en de mandaatregeling. Bij deze beoordeling zijn geen financiële onrechtmatigheden geconstateerd. Wel is een aantal aandachtspunten en optimalisatiemogelijkheden

gesignaleerd ter verbetering van de interne controle en waarborging van de financiële rechtmatigheid van de inkoop. Nog niet alle dossiers zijn compleet, omdat de standaard inkoopprocedure niet gevolgd wordt.

Opbrengsten uit offertetaken

Vanuit de gegevensgerichte controle is geconstateerd en vastgelegd dat de administraties op elkaar aansluiten. Daarnaast is van de totale opbrengsten uit offertetaken ad. 5 miljoen zijn 32 opdrachten met een totaal waarde van € 267 duizend (5%) gecontroleerd. Uit deze controle bleken geen financiële onrechtmatigheden.

Salarissen, debiteuren, crediteuren

Het SCD heeft een Assurance rapport verstrekt van de externe accountant. Het rapport bevat het oordeel inzake de beheershandelingen van de procedures omtrent debiteuren, crediteuren, tussenrekeningen (btw/bcf en salarissen) en personele lasten.

Treasury

Uit de financieringsparagraaf (hoofdstuk 5.3 van de jaarrekening) blijkt dat OZHZ ruimschoots voldoet aan de wettelijke normen inzake de kasgeldlimiet en de rente risiconorm. Maandelijks wordt de liquiditeitsprognose voor het lopende jaar bijgewerkt op basis van realisatie en te verwachten inkomsten en uitgaven.

OZHZ heeft geen langlopende of kortlopende leningen op de balans staan per 31-12-2015. In 2015 heeft er ook geen mutatie plaatsgevonden in de leningenportefeuille.

Met ingang van 16 december 2013 is het schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden.

Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het saldo op de lopende rekening wordt dagelijks automatisch afgeroomd naar de schatkist.

Automatisch aanzuiveren bij saldotekort is op dit moment nog niet mogelijk. Dagelijks wordt het verwachte saldo op de lopende rekening gecheckt. Indien aanzuiveren van het saldo nodig is wordt er een verzoek tot aanzuivering bij het SCD geplaatst.

Onderhanden werk

Het onderhanden werk wordt elk kwartaal geanalyseerd om risico's en reeds gerealiseerde verliezen in beeld te brengen en waar nodig maatregelen te nemen. Voor saldi groter dan €10.000 en kleiner dan €10.000 wordt gekeken of het budget toereikend is om zodoende het risico van de opdracht te bepalen. In 2015 is aantal verbeterpunten doorgevoerd in de opzet van de periodieke analyses van het onderhanden werk. Daarbij is een meer expliciete koppeling gemaakt tussen de inhoudelijke en financiële voortgang. De verbeteringen zullen in 2016 verder worden doorgevoerd.

Kleine kas

Maandelijks vindt er een kastelling plaats. Hierbij zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd. Naar aanleiding van door het SCD geplaatste kanttekeningen bij het verstrekken van cadeaubonnen bij afscheid, jubilea of andere personele aangelegenheden vanuit de kleine kas is de procedure aangescherpt. Met verstrekking per kas aan medewerkers wordt terughoudendheid betracht. Daarnaast wordt per medewerker geregistreerd welke verstrekkingen per kas hebben plaatsgevonden.

Subsidies

Aansluiting tussen de subsidiebeschikking, grootboek en projectadministratie vindt maandelijks plaats.

De subsidie inkomsten hebben betrekking op de subsidie Externe veiligheid, het nationaal

Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), Energiebesparingsaanpak bedrijven en Safety Deal E-noses.

De uitgaven in het kader van de subsidie externe veiligheid zijn (aantonbaar via een checklist) gecontroleerd op voldoen aan de subsidievoorwaarden. Bij de subsidie NSL vindt de controle plaats per individuele betaling, op grond van een checklist.

5.3 Begrotingsrechtmatigheid

Het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2015 geeft het afwegingskader voor het algemeen bestuur met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid.

Exploitatie

Per saldo is sprake van € 259.000 aan hogere lasten. Op onderdelen is sprake van lagere lasten. De hogere lasten hebben vooral betrekking op de additionele productiekosten (€ 709.000), de overige bedrijfskosten (€ 10.000) en de post onvoorzien (€ 41.000). De hogere additionele productiekosten worden gecompenseerd door direct gerelateerde hogere omzet. De hogere bedrijfskosten hebben betrekking op onder meer de verhuizing naar Post 120 en worden direct gecompenseerd door lagere huurkosten.

De overschrijding op de post onvoorzien wordt veroorzaakt door de naheffing van energiekosten in de periode 2012-2014. Ten tijde van het opstellen van de tweede bestuursrapportage was de omvang van de naheffing niet bekend bij OZH.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I (jaarverslag), hoofdstuk 4 (programmarekening).

Reserves

De onttrekkingen aan de reserves zijn binnen het afgesproken kader gebleven van de tweede Begrotingswijziging 2015. Derhalve is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I (jaarverslag), hoofdstuk 4 (programmarekening).

Investeringsuitgaven

De investeringsuitgaven in 2015 (€ 1,2 mln.) zijn bestuurlijk goedgekeurd bij eerdere begrotingswijzigingen. Derhalve is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel II (jaarrekening), hoofdstuk 2.2 (toelichting op de balans; materiële vaste activa).

5.4 Interim controle accountant

De managementletter 2015 bevat de belangrijkste opmerkingen en adviezen van de accountant naar aanleiding van de interim controle 2015. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Tevens heeft de interim controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2015 te signaleren.

Algemene conclusie van de accountant is dat:

“de opwaartse lijn in het verbeteren van de interne beheersing, de administratieve organisatie en de verbijzonderde interne controle goed wordt vastgehouden..... Over het algemeen worden onze adviezen uit voorgaande jaren goed opgevolgd....Door middel van deze managementletter reiken wij u nog enkele verbeterpunten aan ter verdere versterking van de interne beheersing.....Met name de analyse op het onderhandenwerk en het opzetten en implementeren de frauderisicoanalyse verdienen nog uw aandacht.”

De directie van OZHZ herkent zich in het beeld van de interim rapportage van de accountant. De afgelopen jaren is veel energie gestoken in verbetering van de interne sturing en beheersing. In het kader van het streven naar voortdurende verbetering zal de directie er ook aandacht aan blijven schenken. Alhoewel belangrijke stappen zijn gezet en de basis op orde is, blijft een aantal verbeterpunten nog actueel. Hoge prioriteit daarbij is de verdere verbetering van de analyse van het onderhanden werk en de realisatie van een geïntegreerd tijdschrijf- en financieel systeem. In 2015 is daartoe een voorstel tot vereenvoudiging van de financieringssystematiek vastgesteld door het algemeen bestuur. In 2016 zal de aanbesteding van een nieuw geïntegreerd pakket worden gestart. Hoogste prioriteit heeft de vereenvoudiging van de financieringssystematiek OZHZ en de onderliggende administratie. Daarmee kan een goede basis worden gelegd voor de realisatie van een geïntegreerd tijdschrijf- en financieel systeem. De desbetreffende bestuurlijke besluiten zijn in 2015 voorbereid, zodat in 2016 de aanbesteding kan starten.

Bijlage Informatie voor verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht	
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is door de colleges getroffen ter ondersteuning van de 17 regiogemeenten in Zuid-Holland Zuid en van de provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.	
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2015;		Totale omzet 2015
	Alblasserdam	€ 1.159.392
	Binnenmaas	€ 581.741
	Cromstrijen	€ 233.878
	Dordrecht	€ 6.314.261
	Giessenlanden	€ 626.943
	Gorinchem	€ 653.371
	Hardinxveld-Giessendam	€ 468.113
	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 447.615
	Korendijk	€ 168.610
	Leerdam	€ 1.096.850
	Molenwaard	€ 770.046
	Oud-Beijerland	€ 374.847
	Papendrecht	€ 634.567
	Slidrecht	€ 448.901
	Strijen	€ 158.354
	Zederik	€ 363.348
	Zwijndrecht	€ 883.527
	Provincie	€ 6.977.545
	TOTAAL	100,0%
d) de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 01/01/2015 € 1.019.000 31/12/2015 € 1.805.000 <i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 01/01/2015 € 4.458.000 31/12/2015 € 6.085.000	
e) de verwachte omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2015 bedraagt € 572.000.	

Vaststellingsbesluit

Dagelijks bestuur,

Als ontwerpjaarrekening 2015 vastgesteld en aangeboden aan het algemeen bestuur op 8 april 2016.

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid,

de secretaris,

de voorzitter,

mr. R. Visser

mr. R.A. Janssen

Algemeen bestuur,

De jaarrekening 2015, waarin begrepen het voorstel tot resultaatbestemming en de overbrenging van restantkredieten naar de begroting 2016, vastgesteld door het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid in de openbare vergadering van 8 juli 2016.

de secretaris,

de voorzitter,

mr. R. Visser

mr. R.A. Janssen